

Užsienio lietuviai prašo „prigimtinių teisės“ įtvirtinimo

PLB pirmininkė Regina Narušienė.
D. Dokšaitis nuotr.

Vilnius, vasario 12 d. (Lietuviams.com) – Užsienio lietuviai prašo ne leidimo turėti dvigubą pilietybę, o „prigimtinių teisės“ įtvirtinimo, pabrėžia Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) pirmininkė Regina Narušienė.

„Lietuvių kilmės žmogus turi prigimtinę teisę ir negalima jos varžyti. Negalima be jokios teisinės procedūros atimti Lietuvos pilietybės“, – kalbėjo užsienio lietuvių atstovė, komentuodama naują prezidentui siūlomą Pilietybės įstatymo projektą.

Jos teigimu, šiuo projektu nesiūloma nieko naujo, tad užsienio lietuvių požiūris į Lietuvos valdžios sprendimus pilietybės atžvilgiu nesikeičia.

R. Narušienė skeptiškai vertino siūlymus įteisinti vadinamą „Lietuvio kortą“, kuri leistų, anot įstatymo projekto rengėjų, lietuvių kilmės žmonėms bet kada atvykti į Lietuvą, tačiau nesuteiktų teisės dalyvauti politiniame šalies gyvenime.

„Ko bijoma – kad užsienio lietuviai galės balsuoti? Ar tai naudinga Lietuvai? Kada mes, Lietuva, mirsime – tai laiko klausimas. Ar jie tokie trumparegiai?“, – piktinosi PLB pirmininkė.

Teisės specialistai pateikė prezi-

dentui darbo grupės parengtą naujos redakcijos Pilietybės įstatymo projektą. Įstatymo projekte siūloma Vyriausybei iki rugsėjo 30 d. reglamentuoti „Lietuvio kortą“, parengiant atitinkamus teisės aktus.

„Darbo grupė siūlo įteisinti savotišką ‘Lietuvio pasą’, arba ‘Lietuvio kortą’ – kad kiekvienas lietuvių kilmės asmuo, turėdamas atitinkamą dokumentą, galėtų bet kada atvykti į Lietuvą ir naudotis čia visomis pagrindinėmis socialinėmis, ekonominėmis Lietuvos piliečių teisėmis, išskyrus politines teises“, – pristatydamas projektą sakė Vilniaus universiteto teisininkas Dainius Žalimas.

Tiesa, Prezidentūra teisininkų parengto ir viešai komentuojamo Pilietybės įstatymo projekto iki šiol nepaviešino. Prezidentas šiuo metu svarsto, ar jam priimtinas teisininkų siūlomas įstatymo projektas. Anksčiau šalies vadovas yra siūlęs surengti referendumą dėl dvigubos pilietybės.

Šeštadienį — priedas *Kultūra*.

Lietuva norėtų saugumo garantijų

New York, vasario 12 d. (ELTA) – Lietuva norėtų, kad naujoji JAV administracija suteiktų saugumo užtikrinimo Baltijos regione garantijas. Tai interviu naujienų agentūrai „The Associadet Press“ pareiškė Lietuvos krašto apsaugos ministrė Rasa Juknevičienė, kuri lankosi JAV.

Pasak jos, Vilnius sveikintų didesnę JAV ir NATO aktyvumą regione turint omenyje nervingumą, kilusį ten po konflikto Kaukaze praėjusių metų rugpjūtį.

Kaip sakė R. Juknevičienė, šią temą ji ketina iškelti susitikime su JAV gynybos sekretoriumi Robert Gates. „Mūsų šalies gyventojai norėtų gauti konkrečių ženklų, kad jie gali būti ramūs dėl savo saugumo“, – pridūrė ji.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 02-12-09

JAV sveikina Lietuvos pareiškimus dėl Guantanamo

Vilnius, vasario 12 d. (ELTA) – Jungtinės Valstijos pasveikino Lietuvos valdžios sprendimą pradėti pasitarimus su Washington dėl galimybės priimti kelis Guantanamo bazėje kalinamus asmenis.

Anot JAV ambasados pranešimo, ši klausimą išspręsti prezidento B. Obama administracijai yra labai svarbu. „Kaip pareiškėme anksčiau, tiki-

mės dirbti su savo tarptautiniais partneriais dėl bendro tikslo uždaryti Guantanamo įlankos stovyklą“, – teigia ambasada.

Užsienio reikalų ministro V. Ušacko teigimu, jo vadovaujama ministerija su JAV administracija tarsis dėl techninių, teisinių ir saugumo klausimų.

„Lietuvos saugumą stiprina part-

nerystė su savo bendraminčiais ir bendražygiais, šiuo atveju – su JAV. Kartais vardan tokios partnerystės reikia ištis imtis tokių žingsnių, kurie galbūt ir nėra patys populiariausi, bet kurių prašo partneriai. Esame linkę atvirai ir nuosekliai tartis tokiu būdu, kad būtų atsižvelgiama ir į Lietuvos interesus ir teisės aktus“, – sakė ministras pirmininkas A. Kubilius.

Prasidėjo Vilniaus knygų mugė

Mažieji knygų mugės lankytojai.

ELTOS nuotr.

Vilnius, vasario 12 d. (ELTA) – Lietuvos parodų ir konferencijų centre „Litexpo“ prasidėjo 10-oji Vilniaus knygų mugė, šįmet rengiama kartu su Baltijos knygų mugė.

Lietuvos vardo tūkstantmečio istorijai skiriama Vilniaus knygų mugė visą savaitgalį vėl kvies pasinerti į naujausių Lietuvos ir užsienio knygų jūrą. Per 4 mugės dienas lankytojų lauks apie 200 kultūros renginių, knygos meno ir iliustracijų parodų,

svečiuosis užsienio ir lietuvių rašytojai, vyks knygų pristatymai.

Knygų mugė šįmet skelbs: „Tiražas – tryys milijonai!“ ir daugiau dėmesio skirs Lietuvos istorijai bei mūsų istorinėms kaimynėms. Šįmet sulaukta ir rekordinio užsienio svečių skaičiaus – mugėje dalyvauja 88 užsienio leidyklos. Nors tarp šių metų mugės svečių didelių garsenybių nebus, Vilniuje laukiama daugiau kaip 30-ties rašytojų iš įvairių šalių.

Šiame numeryje:

- Sporto naujienos. Futbolas. Krepšinis. Vasario-kovo sporto renginių kalendorius (p. 2, 8)
- Žiniasklaidos karas prieš valdžią (p. 3)
- Apie patirtį siekiant bevizio režimo ir jį įgyvendinus (p. 4)
- Iliustracijos procesas: Lietuva aklavietėje (p. 5, 9)
- Laiškai, nuomonės (p. 5)
- Pinklės (40) (p. 9)
- Klaipėdos sovietizacija (4) (p. 10)
- Gyvenimo išspaudai (p. 10)

Valiutų santykis

1 USD — 2.67 LT
1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

Viešoji įstaiga „Vilnius – Europos kultūros sostinė 2009“ (VEKS) šiemet norėtų skirti trečdalį milijono litų užsienio žurnalistų kelionėms į Lietuvą. Tikimasi, kad jie tuomet tikrai parašytų apie Vilnių ir Lietuvą. Pasiteiravus, ar nėra kitų būdų prisivilioti užsienio žurnalistų dėmesiui, VEKS vadovė Elona Bajorinienė atsakė, jog „jiems nėra priežasties čia atvykti“. Išgirdus tokį argumentą kyla klausimas, ar už tuos 25 mlj. litų, kuriuos šiemet skirs Lietuvos valdžia, programos sumanytojai nesitiki sukurti nieko, kas galėtų patraukti ir užsienio žiniasklaidos dėmesį? O gal tiesiog bandoma sužaisti žurnalistų korta prašant dar daugiau pinigų šiai jau ir taip daug aistrų keliančiai programai?

Redaktorė Loreta Timukienė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

**Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.**

Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiamo. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00
• 3 mėn. \$100.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00
Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė
redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –

Aldona Žemaitytė

aldaze@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

SPORTO

APŽVALGA

FUTBOLAS

Paruošė **Ed. Šulaitis**

„Lituanicos“ futbolininkams dar 3 taškai

Praėjusį sekmadienį (vasario 8 d.) Metropolitan salės futbolo pirmenybių šeštame (priešpaskutiniame) rate „Lituanicos“ komanda lengvai (6:2) įveikė „Morava“ futbolininkus ir toliau užima pirmąją vietą. „Lituanicos“ naudai tris įvarčius pelnė S. Jablonskis, po vieną pridėjo: A. Zinkevičius, L. Bytautas ir E. Trinkūnas.

Kitose sekmadienio rungtynėse „International“ įveikė „Lions“ (4:2), o „Connections“ sutriuškino „Highlanders“ net 10:2. Dabar „International“, „Connections“ ir „Lituanica“ turi po lygiai taškų, tačiau lietuviai turi geriausią įvarčių santykį – 34:9. Antroje vietoje eina „International“ – 31:10, o trečioje – „Connections“ 28:19. „Lions“ jau atsiliko nuo šios

trijulės trimis taškais.

Su „Lions“ lietuviai kaip tik ir žais vasario 15 d. 2:15 val. p. p. Tai bus paskutinės reguliaraus sezono rungtynės. Po to du sekmadienius vyks peržaidimai: tarpusavyje varžysis pirmosios ketverto komandos. Taip pat kovos ir 5–8 vietas užimančios komandos.

Kas bus lietuvių varžovu pirmąjį peržaidimo sekmadienį, paaiškės po rungtynių su „Lions“. Reikia manyti, jog mūsų šalis liks I vietoje ir kovos prieš IV vietos savininkus.

Beje, po praėjusio sekmadienio rungtynių V vietą užima „Eagles B“ su 6 taškais. Toliau su trimis taškais eina „Morava“, „Highlanders“ ir „Lightning“ (pagal įvarčių santykį).

Lietuva ir Lenkija – lygiosios

Lietuvos ir Lenkijos futbolo rinktinės vasario 7 d. žaidė pirmąsias šių metų draugiškas rungtynes. Lietuviai Portugalijoje išmėgino jėgas su Lenkijos ekipa. Abiems komandoms žaidžiant be geresnių žaidėjų šios rungtynės baigėsi taikiai 1:1.

Vasario 11 d. taip pat Portugalijoje Lietuva žaidė prieš Andoros komandą, kuri pasaulinėje kvalifikacinėje lentelėje užima 195-ą vietą.

Lietuvos rinktinė Andorą įveikė rezultatu 3:1. Lietuvos naudai įvarčius pelnė Andrius Velička (44 min.), Darvydas Šernas (53 min.) ir Vitali-

jus Kavaliauskas (80 min.).

Varžovams garbės įvartį iš 11 m. baudinio įmušė Ildefons Sola (78 min.). 14-tą minutę lietuviai irgi mušė nuo 11 metrų ribos, tačiau Tomo Danilevičiaus smūgį sėkmingai sulaikė Andoros vartininkas Jesus Alvarez.

Dabar Lietuvos rinktinės laukia dar reikšmingi susitikimai su Prancūzijos (11-ta vieta pasaulyje) futbolininkais dėl atrankos į 2010 metų pasaulio čempionatą. Kovo 28 d. bus žaidžiama Kaune, o balandžio 1 d. – Paryžiuje.

Lietuvos rinktinė 48-oje vietoje

Pagal naujausiąją pasaulio vertinimą Lietuvos futbolo rinktinė iš 50-os vietos pakilo į 48-ąją. Lietuva gavo 12 pridėtinių taškų ir jų kraitis dabar

siekia 595 taškus.

Pirmoje vietoje su 1,693 taškais liko Ispanija, antrieji – vokiečiai su 1,403 taškais.

MES JAIS DIDŽIUOJAMĖS

LR gen. konsulė įteikė apdovanojimą E. Šulaičiui

Minint Lietuvos Nepriklausomybės šventę vasario 11 d. naujuose Cicero rūmuose šventėje atsilankiusi Lietuvos gen. konsulė Skaistė Aniulienė sakė kalbą, o vėliau įvykusiame pabendravime įteikė Kūno Kultūros ir sporto departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės paskirtą apdovanojimą Cicero gyvenančiam sporto veikėjui ir žurnalistui Edvardui Šulaičiui.

Apdovanojimo lydraštyje rašo-

ma, kad Sporto garbės komandoro ženklas-medalis skirtas „Už nuopelnus Lietuvos sportui“. Jį pasirašė KKSD prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės gen. direktorius Algirdas Raslanas.

E. Šulaitis, priimdamas šį aukščiausią Komiteto apdovanojimą išreiškė padėką gen. konsulei ir KKSD vadovybei už jo ilgų metų darbų įvertinimą.

„Draugo“ inf.

Daugiau sporto žinių
skaitykite 8 psl.

Prenumeruokime ir skaitykime „DRAUGĄ“!
www.draugas.org

VASARIO-KOVO SPORTO RENGINIAI

Slidinėjimas Wisconsin valstijoje

Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos Čikagos skyrius **vasario 22 d., sekmadienį**, kviečia visus slidinėjimo mėgėjus į Alpine Valley, WI. Jei nesusitiksime trąsose, pasimatysime 1 val. p. p. pirmojo aukšto kavinėje. Adresas: Alpine Valey Resort, W 2501 Country Road „D“, Elkhorn, WI 53121; tel.: 800-227-9395 arba 262-642-7374; www.alpinevalleyresort.com. Keltai veikia nuo 10 val. r. iki 5:30 val. v. Smulkesnė informacija tel.: 773-450-4180.

RYTŲ PAKRANTĖJE

Lietuvių golfo turnyras St. Petersburg (FL)

9-asis kasmetinis golfo turnyras, rengiamas Floridoje, šiemet įvyks kovo 5-9 dienomis St. Petersburg mieste „Country Club“ (St. Petersburg Country Club, 2000 Country Club Way South, St. Petersburg, FL 33712). Dėl papildomos informacijos skambinkite LR garbės konsului St. Petersburg Algimantui Karnavičiui tel.: 727-895-4811 arba rašykite el. paštu: ltconsulfl@bayprintonline.com.

„Ambasados taurės“ krepšinio turnyras North Bethesda (MD)

Šiemet krepšinio turnyro „Ambasados taurė 2009“ varžybos vyks kovo mėn. 21 d. Georgetown Preparatory School (10900 Rockville Pike, North Bethesda, MD 20852).

Registracija į šį turnyrą priimama iki vasario mėn. 15 d. Registruotis varžyboms ar norintys gauti daugiau informacijos gali kreiptis tel.: 202-234-5860 (ext. 115) arba rašyti el. paštu: Andrius.Kaseta@ltembassyus.org.

VAKARŲ PAKRANTĖJE

II pasaulio lietuvių teniso turnyras California

2-ąjį pasaulio lietuvių teniso mėgėjų turnyras šiemet organizuojamas **kovo 6-8 dienomis** Rancho Las Palms klubo teniso aikštyne, Rancho Mirage mieste, California valstijoje. Smulkesnę informaciją galite rasti tinklalapyje www.lalithuanians.com arba kreipkitės į turnyro organizatorių dr. Rimtautą Marcinkevičių el. paštu: rimtasmarcinkus@msn.com, taip pat Jolantą Bačiulytę el. paštu: jbaciulyte@yahoo.com ar tel.: 310-801-6123.

Slidinėjimo turnyras California

Kovo 21-28 dienomis Šiaurės Amerikos lietuvių fizinio auklėjimo ir sporto sąjunga (ŠALFASS) bei Amerikos lietuvių gydytojų asociacija (ALGS) kviečia žiemos išvykon į nuostabų Heavenly Mountain kalnų slidinėjimo kurortą „South Lake Tahoe“ (CA).

Norint užsisakyti kambarį šiame viešbutyje, slidinėjimo takų pakilimo bilietus, slidžių nuomai bei slidinėjimo leidimus, susitarti dėl atvežimo į viešbutį iš oro uosto skambinkite Mary Hajdas į „Heavenly Tahoe Vacations“ tel. 1-800-432-8365 (ext. 4406), 775-586-4406, arba rašykite jai el. paštu: MHajdas@vailresorts.com.

ŽINIASKLAIDOS KARAS PRIEŠ VALDŽIĄ

DR. POVILAS JAKUČIONIS

Demokratinėse Vakarų šalyse, į kurias mūsų žiniasklaida nuolat kviečia lygiuotis, yra nerašytas įstatymas ar džentelmeniškas susitarimas, kad 100 dienų po parlamento rinkimų ar Vyriausybės pasikeitimo opozicija ir žiniasklaida naujųjų valdančiųjų aštriai nekritikuoja, tik atidžiai stebi jų pirmuosius veiksmus. Lietuvoje, beje, kaip ir Rusijoje, viskas kitaip. Džentelmeniškumo – nė kvapo. Ne veltui esame „tarp Rytų ir Vakarų“. Ir kiekvienas pagal savo supratimą ir interesą laisvai pasirenkamę Rytų ar Vakarų įpročius.

Žiniasklaida nuo pat pirmųjų naujos valdžios darbo dienų vieningai pradėjo visuotinį karą prieš valdančiuosius. Opozicija, nors kiek santūriau, – taip pat. Kokius sprendimus Permainų koalicija bedarytų, viskas blogai arba labai blogai, kvaila, dilentantiška, pražūtinga. Liejasi tokia neapykanta ir pasiutimas, lyg mylimą žmoną būtų kas paviliojęs. Kurgi šuo pakastas?

Opozicijos interesas suprantamas. Ji siekia kuo greitesnio atsiteisimo. Sugriauti margą Permainų koaliciją ir, kai ką persiviliojus, sukurti dar magesnę – socialrevanšistinę iš kirkilistų, paksininkų ir uspaskistų. Kad tik greičiau susigrąžinus valdžią. Tam tinka viskas: melas, šmeižtas, faktų klastojimas ir iškraipymas.

Žiniasklaidos bosai turi kitus tikslus. Jiems svarbiausia – žiniasklaidos verslo pelnai. Čia, kaip laukiniame kapitalizme, nepriimtinių priemonių nėra. Manipuliavimas statistika, painiojimas dar tik svarstomų idėjų ar teisės aktų projektų su jau priimtais, nepaisant jų įsigaliojimo terminų ar taikymo sričių. Kad tik žmonėms baisiau atrodytų – kokie tie politikai kvaili ir žiaurūs. Pasitaiko ir paslėpto reketo apraiškų. Kai kurių žiniasklaidos priemonių „agentai“ gundo parlamentinių partijų ar frakcijų vadovus už solidų užmokestį skleisti partijai palankią informaciją. Jei šie atsisako mokėti, patiria tikrą šmeižtų audrą. Kai kurie nelaimėliai politikai, nesutikę teikti įtakingos žiniasklaidos priemonės žurnalistui jo reikalaujamos informacijos, bet kuriuo metu ir bet kurioje vietoje patiria tikrą psichologinį terorą. Nelaimėlis ilgai ir negailestingai mudo mas „purvasklaidos“ voniose.

Atrodo, kad žiniasklaida Lietuvoje jau tapo ne tik realia ketvirtąja valdžia, bet ir sėkmingai ima kitų trijų valdžių galias. Pati suranda „kaltininkus“, ištiria jų bylas, apkaltina ir nuteisia be jokios apeliacijos teisės. Ir be jokios atsakomybės už vienpusišką informaciją, netiesą ar šmeižtą. Bejėgiai žurnalistų etikos sargai, inspekcijos ir inspektoriai, nes jų visų galios – tik patarti, atkreipti dėmesį, išpėti.

Kas dėl to kaltas? Gal įstatymai, o gal tik žiniasklaidos bosų sąžinė? Didžioji žiniasklaida jau seniai tapo paprastu verslu, kurio tikslas yra tik pelnas be jokių išpareigojimų visuomenei ar valstybei. Iš tikro verta svarstyti, ar ji turi moralinę teisę reikalauti sau mokestinių lengvatų, dėl ko taip aršiai kovoja? Beje, Europos Sąjungos konvencijos, reglamentai yra rašyti sąžiningai, džentelmeniškai žiniasklaidai, o mes ją turime visokią. Didžioji žiniasklaida savo laikraščių ir laidų informacinę dalį paprastai užpildo vien žiniomis ir pikantiškais atsitikimais iš Seimo,

Vyriausybės, Prezidentūros. (Kad žurnalistai kojų nesušlaptų?)

* * *

Pabandysiu aukščiau išdėstyta nuomonę pailustruoti keletu pavyzdžių. Suprantama, kad galbūt kai ką tektų metų metais įrodinėti teismuose, o, vertinant pensininkų ir milijonierių galimybes, perspektyvų laimėti teisme beveik nėra.

Ryšiausias pavyzdys yra jaunų debošyrų netiesioginis pakvietimas riaušėms prie Seimo. Visą savaitę prieš tai po kelis kartus per dieną LRT reklamavo profsąjungų mitingą su piktdžiugiška užuomina į Rygos riaušes. Tirštomis juodomis spalvomis, nevengiant iškraipymų, be perstojo buvo koneveikiamas Krizės įveikimo planas. Ypač „stengėsi“ TV-3 ir „Lietuvos rytas“. Ir ne tik jie. Viskas suvedama į „nepakeliamai“ didinamus mokesčius. Nors tik pabandyta padaryti, kad mokesčius mokėtų visi solidarčiai. Kad už šoumenų ir žiniasklaidos bosų vaikų mokymą ir jų šeimų narių gydymą nemokėtų vien tik mokytojai ir gydytojai. Niekas nesakoma ir nerašoma apie tuščio valstybės biudžeto, iš kurio maitinama pusė milijono Lietuvos gyventojų ir milijonas pensininkų bei neįgalųjų. Nei sąžinės, nei atsakomybės. Tik palengvėjusių bosų pinigų kapšų dejavimai. Esą mokesčiai reikalingi tik valdžiai. Ką reiškia tokie šūkiai, kaip: „Gal ir orą apmokestinsit?“ arba „Stop kultūros ir spaudos naikiniui!“ Kritika pereina į raginimus nepaklusti, nemokėti mokesčių ar versti valdžią. Nors niekam ne paslaptis, kad dalis turgaus prekeivių nevengia prekiauti kontrabandinėmis prekėmis, tuo darydami žalą ne tik valstybės finansams, bet ir atimdami darbą tūkstančiams Lietuvos ūkininkų.

Nacionalinis transliuotojas suteikia galimybę pasisakyti valstybės ir „Sodros“ biudžetus plėšiančių interesų grupių atstovams, nekviesdamas už sritį atsakingų ministerijų atstovų. Žiūrovai gauna neteisingą vienpusę informaciją. Iš to paties biudžeto duoną valgančių LRT vadovų sąžinė dėl to negraūžia. Laikas televizijoje ar radijuje suteikiamas ir neskatintinų verslų atstovams, kaip „MG Baltic“ vadovui Mockui, kuris įtikinėja, kad alkoholio akcizų padidinimas teigimų rezultatų neduos, tik padidins kontrabandą ir pilstuko gamybą. Laidos vedėjas Tomas Dapkus nepakvietai į laidą gydytojo, kuris paaiškintų, kad Lietuvoje išgeriama alkoholio du kartus daugiau nei vidutiniškai Europos Sąjungos šalyse. Kad vienas litas pajamų ir biudžetą iš šio „verslo“ duoda 4 litus išlaidų gydymui.

Peršasi girdėta mintis, kad žiniasklaida, deja, ne informuoja visuomenę, bet nuomonę apie valdžią ir įvykius formuoja sau ar užsakovams naudinga kryptimi. Šiuo atveju teisus Vilius Bražėnas savo straipsnyje „Apie žiniasklaidos verslą“ teigdamas, kad visiškas žiniasklaidos karas prieš naują valdžią kilo dėl to, kad Vyriausybė su mokesčiais pajudino žiniasklaidos verslo privileijuotą padėtį. Iki šiol jis buvo „lygesnis“ už kitus. Nors Seime ir Vyriausybėje veltui gautas žinias brangiai parduoda spaudoje ir radijo ar televizijos laidose. Dėl mokesčių labiausiai nukenčia „mažoji“ kultūrinė, patriotinė, regioninė spauda. Bet ji tyli. Labiausiai šaukia „didžioji“, nors jos laikraščiuose gal tik dešimtdalį ploto užima informacija. Visa kita – brangiai apmokama reklama. Štai čia tas šuo ir yra pakastas!

ROMUALDAS KRIAUČIŪNAS

Valentino diena prieš gyvenimo saulėlydį

Kasmet vasario 14 d. prisimename ir švenčiame šv. Valentino dieną. Toks šventimas Lietuvoje dar lyg ir naujiena, bet pamažu jau garsėjanti savo populiarumu. Tą dieną priimta prisiminti savo mylimąją ar mylimąjį ir meilę naujai išpažinti su rožių puokšte, šokolado dėžute, kvepalais, šampano buteliu ar dar kuo kitu. Toliau vieniems nuo kitų gyvenantiems yra madinga apsikeisti sveikinimo kortelėmis, el. pašto laiškais, „skype“ technologijos pagalba vienas kitą pamatyti kompiuterio ekrane ir t.t.

Į rankas iš kažkur pakliuvo iš lenkų kalbos išversti Helena Oshiro apmąstymai. Ten rašoma apie bičiulį. Aš tą žodį pakeičiau į draugą, kad apmąstymai būtų artimesni šv. Valentino dienai.

Esi Draugas, nes esi ryšys, kuris jungia, bet nesupančioja. Draugas, nes esi dvelksmas, kuris ramina, bet neužmigdo. Draugas, nes esi brolis, kuris išpėja, bet nepažemina. Draugas, nes esi žvilgsnis, kuris stebi, bet nesmerkia. Draugas, nes esi ranka, kuri veda, bet netempia per jėgą. Draugas, nes esi oazė, kuri atgaivina, bet nenutraukia žygio. Draugas, nes esi širdis, kuri myli, bet neatima laisvės. Draugas, nes esi švelnumas, kuris gaubia, bet nepavergia. Esi Draugas, nes esi Dievo atvaizdas, — kaip tik todėl.

Baigęs universitetą žinojau, kad labai greitai būsiu pašauktas į JAV kariuomenę atlikti savo pilietinę pareigą. Niekas A1 statusą turinčio nenorėjo samdyti darbui. Tad trumpą laiką Čikagoje teko vairuoti firmos „Yellow“ taksiką. Nors ir per trumpą laiką teko patirti įvairių situacijų bei netikėtumų. Noriu pasidalinti istorijėle, kurios pats neišgyvenau, bet tai galėjo lengvai atsitikti ir man. Ta istorija yra apie taksiku vairuotoją. Ją verčiant į lietuvių kalbą, kai kurias vietas sulietuvinau, kad būtų prasmingesnės ir suprantamesnės.

Prieš priėmęs durų pasibeldžiau. „Viena minutė“, atsiliepė drebant, jau pagyvenusios moteriškos balsas. Už durų girdėjau garsą lyg kas nors būtų tempama. Po ilgesnės pauzės atsidarė durys. Prieš mane stovėjo devyniasdešimtį metų perkopusi senutė. Šalia jos buvo mažas nailoninis lagaminas. Butas atrodė lyg jame jau kuris laikas negyventa. Visi baldai buvo apdengti paklodėmis. Ant sienų nebuvo laikrodžio ir jokių paveikslų. Ant virtuvės priestalio nebuvo jokių indų. Kampe matėsi kartoninė dėžė su nuotraukomis ir stiklinėmis. „Ar galėtumėte paimti mano lagaminą ir nunešti iki taksio?“ paprašė būsima mano keleivė. Paėmiau jos lagaminą ir nunešiau iki automobilio. Tada grįžau jai padėti. Ji mane paėmė už rankos ir abu lėtai ėjome link gatvės. Visą laiką ji man dėkojo už rodomą paslaugumą. „Tai nieko“, jai atsakiau. „Aš tik stengiuosi su savo keleiviais elgtis taip, kaip norėčiau matyti, kad su mano motina elgiasi“, atsakiau. „Jūs esate toks malonus jaunuolis.“ Įlipusi į taksį ji man davė adresą ir paprašė, ar galėtume pravažiuoti pro keletą Chicago miesto rajonų. „Tai bus gerokai iš kelio“, jai paaiškinau. „O tai nieko. Aš niekur neskubu. Esu pakeliui „hospice“ („hospice“ yra specialūs slaugos namai, kur gyvenantieji turi turėti gydytojų paliudijimą, kad jų gyvenimo trukmė nebus ilgesnė kaip šeši mėnesiai). Pasižiūrėjęs į veidroduką mačiau, kad jos akys jau sudrėkusios nuo ašarų. „Aš nebeturiu šeimos tarp gyvųjų. Daktaras sako, kad mano dienos suskaičiuotos.“ Nejučiomis išjungiau taksiku aparatą, kuris skaičiuoja nuvažiuotas mylias ir rodo didėjančią sąskaitą. „Kokiu keliu norėtumėte, kad važiuotume?“ paklausiu jos.

Kitas dvi valandas važinėjome po Chicago miestą. Ji man parodė pastatą, kur savo laiku dirbo kaip valytoja. Pravažiavome pro Bridgeport rajoną, kur ji ištekėjo ir gyveno su savo vyru. Bažnyčia, kurioje susituokė, jau nugriauta. Pravažiavome pro pastatą, kurį ji pavadino Lietuvių auditorija. Ten jos jaunystėje vykdavo šokiai, koncertai, minėjimai. Paskui Western gatve važiavome į pietus ir ties 56 gatve pasukome į šalutinę gatvelę. Ji man paaiškino, kad matomas pastatas yra Jaunimo centras, pilnas malonių atsiminimų. Western gatve važiavome toliau į pietus, iki 69 gatvės, netoli Marquette Park. Toje apylinkėje daugelį metų gyveno jos šeima. Pravažiavome apie Lithuanian Plaza esančius pastatus – lietuvišką bažnyčią, Šv. Kryžiaus ligoninę, Šv. Kazimiero vienuolyną, Maria gimnaziją, kurią jos abi dukros baigė. Sustojome ir prie kitų pastatų, bet ji man daugiau neaiškino, tik ramiai sėdėjo ir žiūrėjo.

Su ausros spindulėliais staiga ji man tarė: „Jaučiuosi pavargusi. Dabar galime važiuoti.“ Važiavome tylėdami iki jos duoto adreso. Tai buvo tipiškas slaugos namų pastatas, su dengtu privažiavimu prie pat durų. Tuo pat prisistatė du tarnautojai. Atrodo, kad jie jos jau laukė. Aš išėmiau jos mažą lagaminą iš bagažinės ir nunešiau prie pastato durų. Ji jau buvo pasodinta į vežimėlį su ratukais. „Kiek aš Jums skolinga?“ atidarydama savo rankinuką, teiravosi mano keleivė. „Nieko“, atsakiau. „Bet Jums reikia užsidirbti pragyvenimui“, paprieštaravo ji man. „Bus kitų keleivių“, atsakiau. Net negalvodamas pasilenkiau ir ją apkabinau. Ji stipriai manęs laikėsi. „Jūs senai moteriškai suteikėte džiaugsmo akimirką“, pašnabždėjo ji. „Ačiū už tai.“

Paspaudęs jos ranką nuėjau prie savo taksi. Už savęs girdėjau užsitarančias duris. Tai buvo gyvenimą uždarančių durų garsas. Tą dieną daugiau keleivių nevežiau, bet važinėju paskendęs mintyse. Kas būtų buvę, jeigu ji būtų gavusi kokį supykusį ar nekantrų taksistą? Kaip būtų buvę, jeigu aš, atvykęs prie jos namo, būčiau tik porą kartų pyptelėjęs ir jos nesulaukęs toliau nuvažiavęs? Nemanau, kad esu ką svarbesnio gyvenime atlikęs, kaip šios dienos darbėli.

Laimė padaro mus patraukliais. Išbandymai – stipriais. Liūdesys – žmogiškais. Nesėkmės – nuolankiais. Pasisekimas – linksmais. O Dievas duoda patį gyvenimą. Linksmos, meilės kupinos Valentino dienos visiems skaitytojams, nesvarbu kur jų gyvenimo taksikas bevažiuotų!

JBANC (Joint Baltic American National Committee)

Apie patirtį siekiant bevizio režimo ir jį įgyvendinus

MONIKA RAMANAUSKAITĖ
Specialiai „Draugui“
iš Washington, DC

Siek tiek istorijos

Remiantis Baltijos šalių ambasadų Washington, DC duomenimis, kelias link bevizio režimo (angl. Visa Waiver Program – VWP) truko keletą metų. Tai buvo intensyvus Vyriausybių bendradarbiavimas ir ryžtingas abipusiškai naudingo tikslo siekimas.

Tiesa, Vizų atsisakymo programa nuo 1999 iki 2008 m. išgyveno sastingio periodą. Vis dėlto, Lietuvai jau 1994 metais vienašališkai panaikinus vizų režimą JAV piliečiams, tikėtasi tuo pačiu principu pagrįsto Jungtinių Valstijų atsako. Galiausiai, praėjus 11 metų, viltis be vizų keliauti į Vakarus pasiekė įgyvendinimo pradžią.

JAV prezidentas George W. Bush 2005 metų vasario mėnesį per savo apsilankymą Slovakijoje pasiūlė bevizio režimo „Kelio gairių“ planą (angl. Road Map) Lietuvai ir dar šešioms 2004 m. Europos Sąjungos narėmis tapusioms šalims. Prasidėjo pokalbiai, derybos tarp valstybių vadovų ir Vyriausybių atstovų, imtasi įgyvendinti JAV keliamus reikalavimus. 2006 metais darbo vizitu viešėdamas Estijos sostinėje Taline JAV prezidentas Bush teigė suprantas būtinybę peržiūrėti Vizų atsisakymo programą. Ateityje šiam klausimui pažadėjo skirti didesnę dėmesį, bendradarbiaujant su Jungtinių Valstijų Kongreso nariais ir tarptautiniais partneriais. 2007 metais JAV Kongresas priėmė įstatymą „Secure Travel and Counterterrorism Partnership Act“ (110–53), kuris įteisino bevizio režimo plėtrą. Tai lėmė šalių kandidačių tolimesnį išsipareigojimų vykdymą, abipusių sutarčių derinimą.

Šalys, pasirašydamos tarpusavio supratimo memorandumą dėl JAV bevizio režimo programos ir su ja susijusių padidinto saugumo priemonių, priartėjo prie susitarimo dėl JAV vizų panaikinimo jų piliečiams. Šį susitarimą Baltijos valstybės įtvirtino 2008 m. kovo mėnesį. Praėjusių metų spalio 17 dieną baigdamas kadenciją ir tęsėdamas pažadą Jungtinių Valstijų draugams, ištikimiems partneriams NATO misijose, JAV prezidentas Bush paskelbė bevizio režimo programos, kurios naujomis narėmis tapo Lietuvos, Latvijos, Estijos, Vengrijos, Slovakijos, Maltos, Čekijos ir Pietų Korėjos valstybės, plėtrą.

Po mėnesio, 2008 m. lapkričio 17 d., kaip teigia Lietuvos Respublikos

ambasada Washington, DC, atlikus reikalingus techninius darbus, susijusius su elektroniniu pagrindu pagrįsta sistema ESTA (angl. Electronic System for Travel Authorization – ESTA), ir užtikrinus JAV Saugumo departamento sąlygas, LR piliečiai galėjo pilnai naudotis VWP narystės privilegijomis, teikdami savo prašymus bevizėms kelionėms į JAV per ESTA

giau nei 8,000, prašymų per dieną. Iš jų teigiami atsakymai sudarė 99,6 proc. Nors atsakymo paprastai tenka laukti vos keletą sekundžių, šalių diplomatinės atstovybės pataria juo pasirūpinti ne vėliau kaip dvi savaitės iki planuojamo išvykimo.

Pasiteiravus, kaip aktyviai JAV vizų supaprastinimo programoje dalyvauja Baltijos šalių piliečiai, paaiškėjo, kad preliminariais duomenimis, gruodžio 1 dienai, t.y. praėjus 2 savaitėms po to, kai piliečiai gavo teisę į JAV keliauti be vizos, mažiausiai prašymų per ESTA pateikė Latvijos gyventojai – tik 518. Estijos piliečiai buvo kiek aktyvesni, užsiregistravo – 828 asmenys. O iš Lietuvos sulaukta 1,685 prašymų. Palyginimui, pavyzdžiui, Didžioji Britanija pralenkia visas tris Baltijos šalis kartu – net

departamento, Vidaus ir Užsienio reikalų komiteto narys tvirtino, kad laikas atnaujinti bevizio režimo programą, išlaikant stiprius santykius su šalies draugais. JAV Senate šiam pasiūlymui pritarė sen. Daniel Akaka (D-HI), Richard Lugar (R-IN), Barbara Mikulski (D-MD) ir Ted Stevens (R-AK). O Kongrese pagrindiniai šio klausimo šalininkai buvo R. Emanuel (D-IL) ir John Shimkus (R-IL). Įdomu tai, kad Emanuel šiuo metu yra dešinioji JAV prezidento Barack Obama ranka – Baltųjų Rūmų administracijos vadovas.

Emanuel kolegos remia vizų atsisakymo programą. Vienas jų – pats Obama. Susitikęs su Lenkijos valstybės vadovu Lech Kaczynski 2007 m. liepos 16 d. jis sakė: „Šalys, esančios ES ir NATO narės, kaip šiuo atveju –

Senatorius Voinovich ir jo žmona Janet Voinovich (v.) su Pietų Korėjos, Slovakijos, Estijos, Latvijos, Maltos, Čekijos ir Lietuvos ambasadoriais. Audrius Brūzga – pirmas iš k. Ingos Lukavičiūtės nuotr.

programą.

Trumpa statistikos apžvalga

JAV Krašto saugumo departamentas (angl. Department of Homeland Security – DHS) praneša, kad nuo š. m. sausio 12 d. visų 35 valstybių, dalyvaujančių Vizų atsisakymo programoje, piliečiai, norėdami keliauti į JAV verslo reikalais arba turistiniais tikslais be vizos, privalo apsilankyti Elektroninės leidimo keliauti sistemos tinklalapyje (ESTA) ir gauti kelionės patvirtinimą. Šis patvirtinimas galioja 2 metus ir suteikia teisę JAV praleisti ne daugiau kaip 90 dienų.

ESTA sistema pradėjo veikti 2008 m. rugpjūčio mėn. Remiantis DHS informacija, iki sausio 12 d. sulaukta apie 1.2 mln., t.y. kiek dau-

155,205 asmenys 2 savaitių laikotarpiu išreiškė norą vykti į JAV.

Šis skaičius nuolat kinta – auga, pastebi Lietuvos, Latvijos ir Estijos ambasadų darbuotojai. Tiesa, tai dar nereiškia, kad visi piliečiai, užpildę paraišką kelionės leidimui gauti, išvyko į JAV: dalis jų galėjo gauti negiamą atsakymą, kita dalis – galėjo pateikti prašymą iš anksto, net neketindami keliauti artimiausiu metu.

Vizų atsisakymo programos plėtros šventė Capitol Hill

Jungtinių Valstijų Kongrese 2009 m. vasario 3 d. vyko Vizų atsisakymo programos plėtros šventė, kurioje dalyvavo daugiau nei šimtas svečių. Renginį organizavo Lietuvos, Latvijos, Estijos, Čekijos, Vengrijos, Slovakijos, Maltos ir Pietų Korėjos ambasados Washington, DC. Vakaro metu padėkos žodžiai buvo skirti pradėjusiems, parėmusiems ir padėjusiems įgyvendinti bevizio režimo programos vystymą ir jos stiprinimą. Į šventę atvykė JAV Kongreso ir Senato nariai, minėtų šalių ambasadų atstovai džiaugėsi pasiektais darbo rezultatais ir sakė suprantą būtinybę pradėti darbą tęsti.

Senatorius George Voinovich (R-OH) teigė, kad jo pasiūlytas įstatymas – „Secure Travel and Counterterrorism Partnership Act“ (110–53) buvo stipri VWP plėtros ašis. Tuo metu 2007 m. JAV Krašto saugumo

Lenkija, turi teisę dalyvauti bevizio režimo programoje.” Toks aukštų JAV pareigūnų požiūris į VWP leidžia ateityje tikėtis permaitinamų Vizų atsisakymo programoje, kurios narystės šiuo metu siekia aštuonios šalys: Lenkija, Malta, Bulgarija, Rumunija, Graikija, Kipras, Kroatija ir Taivanas.

Kongreso narys Robert Waxler (D-FL) renginio metu pažymėjo, kad VWP yra esminis įrankis JAV saugumo, ekonomikos, kultūros ir diplomatijos srityse, suteikiantis teisę 27 valstybių piliečiams į JAV keliauti be vizų jau daugiau nei 22 metus. Žinoma, kad „VWP keliu kasmet Amerikos ekonomika pasipildo 60 milijardų dolerių. Tai svarbus postūmis šaliai sunkiu ekonomikos metu”, – sakė Kongreso narys.

Tarp vakaro svečių Vizų atsisakymo programos plėtros šventėje dalyvavo ir sen. Ben Cardin (D-MD), Kongreso nariai Dennis Kucinich (D-OH), Mario Diaz-Balart (R-FL), Lincoln Diaz-Balart (R-FL) ir Jeff Fortenberry (R-NE).

Taip pat dalyvavo Kongreso personalo nariai, administracijos pareigūnai, diplomatinio korpuso ir nacionalinių organizacijų atstovai, įskaitant Stephanie Urban iš JAV Lietuvių Bendruomenės Washington, DC, Jungtinio Baltijos Amerikos nacionalinio komiteto direktorių Karl Altai, prezidentę Marju Rink-Abel ir Moniką Ramanauskaitę.

MARGUTIS II LIETUVIŲ RADIOJO LAIDOS

Per WCEV radijo stotį 1450 AM banga
kiekvieną vakarą nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v.
klauskite seniausios Amerikoje
lietuviškos radijo laidos

Tel. 773-476-2242

AMERIKOS LIETUVIŲ RADIOJO LAIDAS GALITE GIRDĖTI
INTERNETU www.wcev1450.com

LIUSTRACIJOS PROCESAS: LIETUVA AKLAVIETĖJE

DALIA CIDZIKAITĖ

Š. m. sausio 31 d. – vasario 1 d. Pasaulio lietuvių centre (Lemont, IL) vykusiam Politinių studijų savaitgalyje dalyvavo ir svečias iš Lietuvos, buvęs Valstybės saugumo departamento (VSD) Kontržvalgybos valdybos viršininkas, pulkininkas Vytautas Damulis.

Plk. Vytautas Damulis
Povilo Žemaitaičio nuotr.

Viename iš savo pranešimų jis kalbėjo apie išorinių jėgų grėsmę lietuvių tautos ir valstybės išlikimui, ilgiau sustodamas ir, pasirėmęs savo, kaip buvusio VSD darbuotojo, asmenine patirtimi, pakomentuodamas dvi aktualias temas Lietuvoje — iliustracijos procesą ir pačios VSD funkcijas bei veiklą.

Pasak plk. Damulio, iliustracijos procesas ar taip vadinamųjų KGB rezervininkų paviešinimas yra tema, kuri svarbi ir išeivijai. Deja, procesas iki šiol nebaigtas ir yra patekęs į aklavietę — neaišku, ką su juo daryti. Šiuo metu į pensiją išėjusio buvusio VSD darbuotojo manymu, jei iliustracijos procesas nebus greitu laiku užbaigtas, KGB klausimas Lietuvoje dar ne vienerius metus bus aktualus ir juo naudosis ne tik Lietuvoje esančios jėgos, bet ir kaimyninė Rusija. „Jei nebus imtasi jokių žingsnių, — sakė jis, — dar porą metų tas klausimas bus eskaluojamas ir žmonės, kurie dirba VSD ir eina kitas aukštas valstybines pareigas, bus tampomi už virvūčių.“

Pulkininko įsitikinimu, iliustracijos procesas taip sunkiai baigiamas, nes buvo pradėtas labai pavėluotai. Jei šis procesas būtų pradėtas vykdyti anksčiau ir jei Lietuva būtų pasiėgusi kaip kitos valstybės — visi sovietinio palikimo duomenys šiuo metu jau būtų atviri ir prieinami. Todėl nebūtų pagrindo šio klausimo eskaluoti dabar, — tvirtino plk. Damulis. O kol kas KGB klausimu manipuliuoja „valstybininkai“ — žmonės, kurie turi duomenis ar dokumentus apie tuos, kurie nevykdė iliustracijos proceso ir neprisipažino dirbę KGB sistemoje.

Pirmasis skandalas — dėl rezervo karininkų

Tuo metu, kai 1998 metais buvo ruošiamas iliustracijos įstatymas, plk. Damulis jau dirbo VSD. Jis prisiminė, jog rengiant pirmąjį įstatymo projektą buvo įtraukta ir KGB bendradarbių — rezervo karininkų, dėl kurių ir kilo skandalas, grupė. Kaip teigė

buvęs Kontržvalgybos valdybos viršininkas, neaišku, kodėl paskutinėmis dienomis priimant įstatymą rezervo karininkai iš sąrašo buvo išbraukti. „Po kiek laiko“, — sakė pulkininkas, — tapo aišku, kodėl tai buvo padaryta.“

Jau priėmus iliustracijos įstatymą ir jį pradėjus vykdyti, VSD iš generalinės prokuratūros buvo gavęs paklausimą dėl leidimo suteikimo dirbti su paslaptimi vienam iš prokurorų — tuo metu Marijampolėje dirbusiam prokurorui Arvydui Pociui. Anot plk. Damulio, VSD archyve buvo rasta medžiaga, kad A. Pocius yra rezervo karininkas, juo tapęs 1989 metų balandį, kai Lietuvoje jau vyko išsivadavimo mitingai. Todėl buvo paruoštas atsakymas generalinei prokuratūrai, kad VSD nepataria A. Pociui dirbti su paslaptimi. Toks raštas buvo pristatytas pasirašyti tuometiniam gen. VSD direktoriui, kuris po kiek laiko pasikvietė to padalinio, kuris paruošė raštą, vadovą ir pasakė, jog reikia paruošti atsakymą, kad VSD apie tą žmogų nėra jokių dokumentų. „Taip A. Pociui buvo suteiktas leidimas dirbti su paslaptimi. Tada ir paaiškėjo, kodėl buvo išbrauktas rezervo karininkų, KGB bendradarbių sąrašas iš iliustracijos įstatymo“, — sakė pulkininkas.

Bet tuo istorija nesibaigia. Pradėjus dar kuriam laikui, į VSD pavaduotojo pareigas kaip kandidatas buvo pasiūlytas tas pats A. Pocius. „Ir vėl nieko nežinodami mes, pareigūnai, nunešėme VSD gen. direktoriui KGB archyvuose esančią A. Pociaus bylą ir pasakėme, kad valstybei bus nelabai gerai, jei VSD pradės vadovauti KGB rezervo karininkas“, — prisimena plk. Damulis. Tačiau direktorius jokių veiksmų nesiėmė, A. Pocius buvo paskirtas į pavaduotojus, o visa medžiaga apie jį paslėpta.

Tačiau, sakė plk. Damulis, kaip ir visur, taip ir Lietuvoje, anksčiau ar vėliau yla iš maišo išlenda. Tad ir šiuo atveju, praėjus kažkiek laiko, medžiaga apie A. Pocių buvo iškelta į viešumą. Buvęs Kontržvalgybos valdybos viršininkas įsitikinęs, jog šis skandalas VSD padarė labai didelę žalą, nes Lietuvos saugumas dėl jo buvo neveiksnus apie pusę metų.

Antras skandalas — VSD kontrolė

Antrasis skandalas, o tiksliau — problema, yra tai, jog nuo pat Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo vien tik VSD turėjo priėjimą prie visos slaptos medžiagos, esančios jo archyvuose, ir vienas pats kontroliavo iliustracijos procesą. Taip, pasak svečio iš Lietuvos, susidarė sąlygos, kad viena įstaiga, šiuo atveju — VSD, galėjo daryti įtaką vienam ar kitam procesui. Taip iš tikrųjų ir atsitiko. Iliustracijos komisijos pirmininkas ir jo pavaduotojas buvo VSD statutiniai pareigūnai ir komisijos nariai svarstė ne visą medžiagą, o tik tą, kurią VSD nusprendė pateikti. Tad iliustracijos komisija visiškai priklausė nuo to, kokią medžiagą jai pateiks VSD.

„Netrukus žiniasklaida atskleidė, jog daugybė aukštų pareigūnų neprašė iliustracijos proceso vien tik dėl to, kad VSD vadovai pasakė, jog jų nereikia duoti komisijai svarstyti. Todėl šiandien tie žmonės užima aukštas pareigas — ir diplomatinėse atstovybėse, ir

Nukelta į 9 psl.

Laiškai, nuomonės, komentarai

Rašykite mums el. pašto adresais: redakcija@draugas.org
dalia.cidzikaite@gmail.com

FAKTAI, VORATINKLIAI IR SAKĖ – PASAKĖ

Stasė Semėnienė savo straipsnyje „Įkliuvo it voratinkly“ („Draugas“ 2009 m. sausio 14 d.), kritikuodama mano laišką „Ar prezidentas F. D. Rooseveltas perleido Lietuvą Stalinui“ („Draugas“, 2008 m. gruodžio 23 d.), rašo: „Tik dėl sakinio pabaigos, būtent žodžio ‘perleido’, galima svarstyti, jei norima ieškoti kokio pakaitalo (...) perleido Rytų Europą Stalinui Antrojo pasaulinio karo metu.“

Toliau autorė rašo: „Sakoma, jog ir nutylėjimas yra laikomas sutikimo ženklu.“ Ji pateikia daugybę Rooseveltto pasisakymų konferencijų metu ir kitokiomis progomis apie Lietuvos okupaciją. Ji taip pat rašo ir apie Eleonoros Roosevelt Hanau stovykloje DP smegenų plovimą naiviais klausimais. Aišku, tie visi nutylėjimai ir ypač pasisakymai tiek Franklin, tiek ir E. Roosevelt yra mums labai nemalonūs. To niekas negali užginčyti. Tačiau tai nėra oficialus Lietuvos okupacijos Stalinui pripažinimas ar perdavimas.

Kęstutis Girnius straipsnyje „Lietuvos likimas Belgijos, ne Gruzijos“ („Draugas“, 2009 m. sausio 13 d. perspausdinta iš „Lietuvos žinių“) rašo: „Atlanto chartijos pažadai liko neįgyvendinti, geležinė uždanga nusileido Rytų Europoje. Lenkija, dėl kurios suvereniteto buvo kovojama su Vokietija, tapo Maskvos satelitu. Bet ne dėl Vakarų išdavystės ar silpnavališkumo buvo nusileidžiama, nes nebuvo galima nenusileisti. Tik karu būtų buvę galima priversti SSSR išvesti Raudonąją armiją iš okupuotos teritorijos. Tačiau niekas nesvarstė naujo karo galimybių, nes a) Raudonoji armija buvo galingiausia kariuomenė pasaulyje (nors Vakarų karo aviacija buvo pranašesnė); b) Vakarų šalių gyventojai nebūtų pritarę karui su buvusia sąjungininke; c) JAV tikėjosi Maskvos paramos per dar bevykstantį karą Japonijoje. Tokiomis aplinkybėmis joks atsakingas

valstybininkas negalėjo rizikuoti karu.“

Nei prezidentas Rooseveltas, nei kitas Amerikos prezidentas oficialiai Lietuvos okupacijos nepripažino. Lietuvos ambasada Amerikoje niekada nebuvo uždaryta. Mūsų organizacijos – „Lietuvos veiksniams“, besilankančioms Baltuosiuose rūmuose, tai buvo visada patvirtinta.

Toliau S. Semėnienė rašo: „pagaliau savo laiško pabaigoje Sinkus susipainiojo it musė voratinklyje, rašydamas ‘Lietuva nepriklausomybę atgavo Sovietų sąjungai žlugus’. (...) Netiesa! Juk tikrovė yra ta, kad pati Lietuva prisidėjo prie Sovietų sąjungos, it kortų statytos pilaitės, subyrėjimo. Lietuva paskelbė nepriklausomybę 1990 m. kovo 11 d. Sovietų sąjunga, lyg toji išpūsta, trimitais garsinama, imperatoriška karieta, užkliuvo už lietuviško grumsto, apvirta ir ilgainiui subyrėjo, kaip vargingas čigoniškas vežimas.“

Ar taip tikrai buvo? Kada Sovietų sąjunga buvo savo galybėje, tiek vengrų, tiek ir čekoslovakų mėginimai atgauti savo nepriklausomybės buvo žiauriai jėga sutriuškinti. 1991 m. Sovietų sąjunga jau byrėjo („Encyclopedia Britannica“) 1991 m. sausio 13 d. jos politbiuras buvo visai pasimetęs. Įsakymas kariuomenei užimti Aukščiausiąją Tarybą nebuvo duotas. Lietuva savo nepriklausomybę paskelbė 1918 ir 1990 m. jos buvusiems okupantams nusilpus – 1918 m. Rusijai ir Vokietijai, 1990 m. – Sovietų sąjungai. Tas progas puikiai išnaudojo Lietuvos Taryba ir Aukščiausioji Taryba. Lietuvos Taryba, pirmininkaujant dr. Jonui Basanavičiui, ir Aukščiausioji Taryba, pirmininkaujant prof. Vytautui Landsbergiui, paskelbė Lietuvos nepriklausomybę. Už tai juos mes su didžiausia pagarba prisiminsime ir minėsime.

Vladas Sinkus
Lemont, IL

MALONI STAIGMENA

Prieš kelis mėnesius viešėdama pas dukrą netoli Čikagos, turėjau progą apsilankyti Fox Valley filharmonijos koncerte, kuris įvyko rugsėjo 25 dieną Aurora universiteto Crimi auditorijoje. Koncerto tema: Mozarto kompozicija.

Koncerte fortepijono solo partiją atliko pianistė Edita Bertlingaitė-Eppolito, susilaukusi audringų plojimų ir gėlių puokščių.

Ta proga noriu keliais žodžiais skaitytojus supažindinti su šia iškilia muzike, kuri daugiau nei 25 metus Lietuvoje ir šiame krašte reiškiasi kaip klasikinės muzikos pianistė ir akompaniatorė, nors Amerikos lietuvių visuomenei nėra plačiau žinoma.

Fortepijono mokslą Edita gavo Lietuvoje, lankydama J. Naujalio vidurinę meno mokyklą ir Lietuvos muzikos akademiją, kurią baigusi ir įgijusi magistrės diplomą, ji mokytojavo J. Naujalio Meno mokykloje, dės-

tydama fortepijono ir akompanavimo klases. Tuo metu Edita plačiai pasireiškė savo koncertais ir akompanavimu chorams, solistams ir įvairiems muzikos instrumentams. Taip pat ji priklausė Kamerinės muzikos ansamblui ir Europos muzikų mokytojų draugijai.

Į Ameriką Edita atvyko 1998 metais ir nuo to laiko dirba choro akompaniatore Bartlett aukštesnėje mokykloje, akompanuoja Elgino vaikų chorui ir koncertuoja su Fox Valley filharmonija ir Fox Valley Trio.

Edita su vyru ir dukra gyvena Batavia, IL.

Viktorija Zakarienė
Santa Barbara, CA

P. S. Sužinojau, kad kitas Editos koncertas su Fox Valley filharmonija įvyks vasario 22 dieną Aurora universiteto Crimi auditorijoje. Bus atliekama Bach muzika.

Redakcijos pastaba. Skaitytojų laiškuose pateikta nuomonė nebūtinai sutampa su „Draugo“ redakcijos nuomone. Taip pat primename, jog laiško autorius, ypač elektroninio laiško, turi būtinai jį pasirašyti bei nurodyti savo adresą ir telefono numerį. Anoniminių laiškų ir laiškų be adreso nespausdiname.

S. Sondeckis apdovanotas Žygimanto Augusto medaliu

Dirigentas S. Sondeckis. **ELTOS** nuotr.

Vilnius, vasario 12 d. (ELTA) – Nacionalinės ir valstybinės meno premijų laureatas profesorius dirigentas Saulius Sondeckis apdovano-

tas Žygimanto Augusto medaliu.

Per 40 veiklos metų prof. S. Sondeckis su jo vadovaujamais orkestrais sukaupe milžinišką visų epochų ir stilių kūrinių repertuarą, įrašė daugybę plokštelių ir kompaktinių plokštelių Lietuvoje ir užsienyje.

1960 m. S. Sondeckis įkūrė Lietuvos kamerinį orkestrą, garsinusį Lietuvą visame pasaulyje. Su orkestru muzikavo daugybė garsių pasaulio solistų. Orkestras yra pasaulyje garsių autorių kūrinių premjerų atlikėjas.

1988 m. prasidėjo dar vieno pasaulyje šlovę pelniusio S. Sondeckio vadovaujamo kolektyvo biografija – įsteigtas orkestras „Camerata Sankt Peterburg“. Šiandien tai – oficialus garsiojo Ermitažo muziejaus orkestras.

Vilniaus miesto įsteigti Barbaros Radvilaitės ir Žygimanto Augusto medaliai skiriami labiausiai miestui nusipelnusiems žmonėms.

Lietuva rinks 12 europarlamentarų

Vilnius, vasario 12 d. (BNS)–Lietuva į Europos Parlamentą (EP) rinks nebe 13, o 12 europarlamentarų. Seimas priėmė pataisas, kuriomis pakeitė rinkimus į EP reglamentuojantį įstatymą.

Lietuvos atstovų skaičius EP mažėja 2007 m. sausį į Europos Sąjungą (ES) įstojus Bulgarijai ir Rumunijai. Šioms dviem šalims tapus ES narėmis ir įgijus teisę deleguoti savo atstovus į EP, Lietuva ir dar 17 ES narių neteks Bulgarijos ir Rumunijos sąskaita laikinai turėtų papildomų

viėtų EP.

Šis Lietuvos atstovų skaičiaus EP sumažėjimas gali būti ne paskutinis: ES plečiantis, pagal šalies gyventojų skaičių kiekvienai šaliai narei skiriamas vietų EP skaičius peržiūrimas. Vis dėlto jis negali būti mažesnis nei penkios – mažiausias vienai šaliai tenkančių vietų skaičius.

Eiliniai rinkimai į naujos kadencijos 736 vietų EP visoje Europoje vyks 2009 m. birželio pradžioje. Lietuvoje jie vyks birželio 7 dieną.

Pernai švietimo darbuotojai surengė 112 streikų

Vilnius, vasario 12 d. (BNS) – Pernai Lietuvoje surengta 112 streikų, per kuriuos nedirbtas darbo laikas sudarė daugiau nei 31 tūkst. darbo dienų. Visus 112 streikų pernai surengė švietimo įstaigų darbuotojai, pranešė Statistikos departamentas (SD).

Anot pranešimo, daugiausia streikavo Kauno, Klaipėdos ir Telšių apskrities švietimo įstaigų darbuotojų. SD duomenimis, kiekviename iš pernai surengtų streikų vidutiniškai dalyvavo 7,961 asmuo, o vidutinė streiko trukmė siekė beveik 4 dienas.

Pasak pranešimo, pernai spalį aukštųjų mokyklų darbuotojų surengtas įspėjamasis streikas buvo

pirmasis, kuriame dalyvavo 9 aukštosios mokyklos. Tąkart iš viso nedirbo 3,337 aukštųjų mokyklų darbuotojai, o jų nedirbtas darbo laikas sudarė 857 darbo dienas.

SD duomenimis, palyginti su 2007 m., pernai streikų Lietuvoje surengta beveik 40 mažiau, tačiau jie vyko didesnėje šalies teritorijoje: streikus organizavo 9 apskričių 117 švietimo įstaigų, iš kurių 3 surengė ir įspėjamąjį streiką, ir streiką, kitos dalyvavo tik viename iš jų.

Anot pranešimo, pagrindinės streikų skelbimo priežastys buvo nepasitenkinimas darbo užmokesčiu, darbų apimtimi, mokytojo profesijos statusu visuomenėje ir kt.

Anglijoje plečiamas lietuviškas prekybos tinklas

Vilnius, vasario 12 d. (Lietuvians.com) – Londone įsikūrusi „Lituanica uk ltd“ Rytų Londone atidarė 2,500 kv.m. prekybos centrą ir šiais metais planuoja atidaryti dar kelias panašaus dydžio parduotuves. Didmenine ir mažmenine prekyba užsiimančios įmonės asortimente – 6,000 maisto prekių, iš kurių apie 70 proc. pagaminta Lietuvoje.

Praėjusiais finansiniais metais įmonė iš Lietuvos importavo prekių už 80 mln. Lt ir planuoja, kad šiais metais pardavimai augs bent 15–20

proc., tuo pačiu didės ir iš mūsų šalies įvežamų į Angliją prekių kiekiai.

Bendrovė turi 8 savo parduotuves, o kaip didmeninė prekės tiekia dar porai šimtų vietinių verslininkų parduotuvių. Lietuvos ambasados Jungtinėje Karalystėje duomenimis, į šią šalį maisto produktus veža apie 160 Lietuvos gamintojų.

„Lituanica“ planuoja plėsti logistikos sistemą, mėginti brautis į Skotiją, o Airijoje jau dirba šios įmonės antrinė bendrovė.

Vatikanas mini įkūrimo 80-metį

Vatikanas dažnai vadinamas „Europos proto imperija“. **Balsas.lt** nuotr.

Vilnius, vasario 12 d. (Bernardinai.lt) – Įkūrimo 80-metį mininti mažiausia pasaulyje Vatikano valstybė iš kitų išsiskiria specifine santvarka ir įtaka pasaulyje.

Prieš 80 metų tarp Šventojo sos-

to ir Italijos pasirašytos Laterano sutartys užbaigė kelis dešimtmečius trukusius nesutarimus ir nuo viduramžių gyvavusiai bažnyčiai valstybei suteikė didesnę politinę galią.

44 hektarų plote įsikūrusi Vatikano valstybė turi savo gvardiją, pini-gus, pašto ženklus, tačiau neturi savo visuomenės ir jai atstovaujančių valdžios įstaigų. Vienintelis suverenas yra kardinolų konklavoje renkamas popiežius.

Kad maža teritorija gali atlikti svarbią misiją, parodo ne tik Šventojo sosto palaikomi diplomatiniai santykiai su 174 pasaulio valstybėmis. Vatikanas dažnai vadinamas „Europos proto imperija“, „idėjų, informacijos, konspiracijos ir diplomatinio manevrų aviliu“. O popiežius Jonas Paulius II laikomas antikomunistinio pasipriešinimo simboliu ir Šaltojo karo ikona.

Įregistruota Žemaičių partija

Vilnius, vasario 12 d. (Balsas.lt) – Lietuvos Respublikos Teisingumo ministerija pagaliau išdavė leidimą registruoti Žemaičių partiją.

Išduotame leidime pažymima, jog Žemaičių partijos įstatai atitinka įstatymų reikalavimus, todėl įstatus bei partijos duomenis registruoti galima. Pasak Žemaičių partijos pirminko Egidijaus Skarbaliaus, visi partijos registracijai reikalingi dokumentai jau pristatyti Registrų centrui.

E. Skarbaliaus teigimu, Žemaičių partijos įstatuose išlaikytos pagrindinės programinės vertybės: žemaičių tapatybės išsaugojimas, žemaičių kalbos išsaugojimas bei puoselėjimas, vienas pagrindinių tikslų –

Lietuvos Vyriausybei vykdant administracinę pertvarką būtų remiamasi Europoje paplitusia administracine sąranga, pagrįsta istoriniu-etniniu principu.

„Mes save laikome centristinės krypties organizacija ir laikomės principo, kad laisvoji rinka negali užgožti socialinės logikos“, – sakė Žemaičių partijos vadovas.

Artimiausiuose naujosios partijos planuose, pasak E. Skarbaliaus, yra partijos struktūros kūrimas bei nuostatų dėl Europos Parlamento ir prezidento rinkimų suformavimas.

Pirmasis steigiamasis Žemaičių partijos suvažiavimas įvyko pernai balandžio 20 dieną.

Seimas pritarė mokesčių įstatymų pakeitimams

Vilnius, vasario 12 d. (ELTA) – Seimas po svarstymo pritarė Vyriausybės siūlomoms Gyventojų pajamų mokesčio bei Pelnų mokesčio įstatymų pakeitimams. Jais siekiama ištaisyti su biudžetu susijusių ir skubotai priimtų įstatymų klaidas – supaprastinti neapmokestinamojo pajamų dydžio (NPD) skaičiavimą, padidinti NPD neigaliesiems, netaikyti šio dydžio neapmokestinamoms paja-

moms: pensijoms, palūkanoms, alimentams ir kitoms. Tokių neapmokestinamų pajamų yra net 54 kategorijos.

Pelnų ir Gyventojų pajamų mokesčių įstatymų patikslinimus pristatęs Seimo Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas Kęstutis Glaveckas sakė, kad įstatymų nuostatos įsigalios, kai jas pasirašys prezidentas ir jie bus paskelbti „Valstybės žiniose“.

Užsienio įmonės Lietuvoje ieškos verslo partnerių

Vilnius, vasario 11 d. (Alfa.lt) – Lietuvos ekonominės plėtros agentūra (LEPA) rengia projektą „Lietuva – patraukli verslo partnerė“, kurio metu Lietuvos verslininkai Vilniuje galės susitikti su daugiau nei 400 įmonių iš 10 Europos šalių.

„Ne viena įmonė šiuo metu susiduria su ekonominės krizės padariniais. Mažinami kaštai, gamybos apimtys, atidedama plėtra, tačiau tai neturėtų joms sudaryti kliūčių ieškoti naujų sprendimų, pereinant nuo sudedamųjų dalių gamybos prie didesnes pridėtinės vertės produktų gamybos, didinti įmonės konkurencingumą, aktyviai skverbtis į naujas rinkas bei tinkamai išnaudoti turimus gamybinius pajėgumus“, – teigia LEPA generalinis direktorius Mantas Nocius.

Kovo ir gegužės mėnesiais, paro-

dų „Balttechnika 2009“, „AdPrint – reklama ir poligrafija 2009“, „Baldai 2009“ ir „BMTf 2009“ metu LEPA organizuos tarptautines verslo ryšių mugės šių sektorių atstovams: metalo ir plastiko apdirbimas, mašinų ir įrengimų gamyba, elektronika ir elektrotechnika, inžinerinė kooperacija, poligrafija, spauda, reklamos gamyba, baldų gamyba, medienos apdirbimas bei technologijos.

Renginiai vyks parodų centre „Litexpo“. Verslo ryšių mugėse dalyvaus atstovai iš Austrijos, Danijos, Estijos, Suomijos, Vokietijos, Olandijos, Latvijos, Norvegijos, Švedijos bei Didžiosios Britanijos.

LEPA šiuo projektu siekia paskatinti Lietuvos verslininkus aktyviau pristatyti mūsų šalies pramonės įmonių galimybes užsienio partneriams.

Pasaulio naujienos

Kosovo premjeras: Serbija siekia mus sužlugdyti

Vilnius, vasario 11 d. (BNS) – Kosovo premjeras Hashim Thaci apkaltino provakarietišką Serbijos vyriausybę siekiant sužlugdyti jo vadovaujamą „respubliką“, kuri greitai švęs pirmąsias nepriklausomybės metines.

„Tikėjomės, kad Belgradas peržengs Slobodan Milošević eros mentalitetą santykiuose su Kosovu“, – H. Thaci sakė duodamas interviu naujienų agentūrai AFP, turėdamas omenyje karo metais Serbijai vadovavusį prezidentą.

Tačiau „jie laikosi visiškai šovinistinio požiūrio, siekdami pakenti Kosovo teritoriniam vientisumui“, – pridūrė premjeras, kuris taip pat pasiūlė Belgradui iš naujo įvertinti santykius su atskilusia pietine provincija.

Belgradas sakė esantis pasiruošęs aptarti kasdienius klausimus su Kosovo vadovais, jeigu tik šios derybos nesukels pavojaus Serbijos suverenumui ir teritoriniam vientisumui.

Kosovas, kuriame gyvena daugiausiai etniniai albanai, paskelbė nepriklausomybę nuo Serbijos 2008 m. vasario 17 d. Šią valstybę yra pripažinusios 54 šalys, tarp jų – JAV ir beveik visos Europos Sąjungos (ES) šalys. Tačiau Serbija ši mažą Balkanų regioną tebelaiko savo provincija.

Kosovo nepriklausomybės nepripažįstančios ES šalys (Kipras, Graikija, Rumunija, Slovakija ir Ispanija) tokios nuostatos laikosi dėl solidarumo su Serbija arba nenorėdamos sukurti precedento savo separatistiniams regionams.

Duodamas interviu H. Thaci sakė, kad jo vyriausybė pasiruošusi derėtis su Serbija, nors Kosove šią

Kosovas paskelbė nepriklausomybę nuo Serbijos 2008 m. vasario 17 d.

šalį daugelis kaltina genocidu. Tačiau premjeras atmetė bet kokias galimybes atnaujinti žlugusias derybas dėl Kosovo statuso.

Prištinios vyriausybė įsitikinusi, kad Kosovas per nepriklausomybės laikotarpį padarė didelę pažangą: priėmė pirmąją šalies konstituciją ir įsteigė NATO remiamas saugumo pajėgas, taip pat žvalgybos struktūrą.

H. Thaci pripažino, jog Kosovui daugiausiai rūpesčių kyla dėl šiaurinių regionų, kuriuose gyventojų daugumą sudaro etniniai serbai. Vienas iš pagrindinių šio konflikto židinių yra Mitrovicos miestas, kuriame serbai nesutiko paklusti Kosovo įstaigoms ir įkūrė savas. „Kosove nėra vietos neteisėtoms arba lygiagrečioms struktūroms, – perspėjo premjeras. – Serbai dalyvauja parlamente ir vyriausybėje. Norėčiau tikėti, kad netolimoje ateityje jie bus visiškai integruoti.“

Eurokomisarami susirūpino šnipinėjimo grėsme

Vilnius, vasario 11 d. (Balsas.lt) – Europos Komisija (EK) susirūpino, kad didžioji dalis jos slapčių dokumentų gali patekti į Briuselyje su priedanga dirbančių šnipų rankas. „Mes kalbame ne tik apie žurnalistus. Tai gali būti žavinga ilgakojė stažuotoja – blondinė“, – sakė EK atstovė spaudai Valerie Rampi.

Tokie nuogastavimai kilo po to, kai Vokietijos laikraštis „Frankfurter Allgemeine Zeitung“ išspausdino EK apsaugos skyriaus vadovo laiško pavaldiniams iškarpas, praneša interneto svetainė „euobserver.com“.

„Šnipinėjimo grėsmė kasdien vis didėja. Įvairių šalių atstovai, lobistai, žurnalistai, privačios agentūros ir trečiųjų šalių atstovai siekia gauti specifinės informacijos“, – teigiama praėjusių metų gruodžio mėnesį išleistoje EK atmintinėje. Manoma, kad Briuselyje šnipinėja įvairių žvalgybų darbuotojai arba tiesiogiai su jomis susiję asmenys, apsimetantys įvairiais biurokratais.

EK atstovė spaudai V. Rampi priminė, kad Belgijos saugumo vadovas Alain Winants sausį sakė, jog dėl Briuselyje įsikūrusių ES ir NATO būstinių Belgijos sostinė tampa Rusijos šnipų taikiniu. „Tai šis tas, ką pasauliniu mastu pastebėjo visos Vakarų žvalgybos, – Rusijos slaptieji

agentai pradėjo daug intensyviau veikti užsienyje, kas byloja apie agresyvesnę ir savi mi pasitikinčios Rusijos užsienio politiką“, – taktart sakė Belgijos saugumo vadas.

Kai kurie EK dokumentai, susiję su konkurencijos reguliavimu ar verslo sandoriais, galėtų suteikti tam tikrą pranašumą pavienėms verslo įmonėms. Praėjusiais metais vienas aukšto rango ES pareigūnas tariamai siūlė parduoti informaciją Kinijos verslininkui apsimetusiam Didžiosios Britanijos dienraščio „Sunday Times“ žurnalistui.

EK dirbantys asmenys taip pat gali prieiti prie slapčių ES bendros užsienio ir saugumo politikos vadovui Javier Solana ruošiamų saugumo ataskaitų, pavyzdžiui, apie terorizmą ar kriminogeninę padėtį.

V. Rampi teigimu, žurnalistų įtraukimas į EK saugumo ataskaitą sudavė rimtą smūgį Briuselyje dirbančios žiniasklaidos laisvei. Ji priminė atvejį, kai 2002 m., kilus įtarimams dėl šnipinėjimo, iš vieno žurnalisto buvo paimtos kelios dėžės su dokumentais. Nors kaltinimai žurnalistui pareikšti nebuvo, dokumentus jam grąžino tik 2008 m. Šis įvykis daugelį Briuselyje dirbančių biurokratų paskatino įtartinais žiūrėti į galimas draugystes su žurnalistais.

EUROPA

VATIKANAS

Popiežius Benediktas XVI per derybas su Amerikos žydų vadovais sakė, kad Holokausto neigimas yra nepakenčiamas. Jis kalbėjo kilus triukšmui dėl vieno vyskupo, kuris tvirtina, kad žydai nebuvo žudomi nacių dujų kamerose. „Bet koks šio siaubingo nusikaltimo neigimas ar menkinimas yra nepakenčiamas ir visiškai nepriimtinas“, – Amerikos žydų organizacijų konferencijos delegacijai sakė popiežius. Benediktas XVI sakė, kad rengiasi apsilankyti Izraelyje, kur yra „mūsų tikėjimo šaknys“.

MINSKAS

Europos Sąjunga (ES) nori įsitikinti, ar Baltarusija tęs pradėtas šalyje demokratines pertvarkas, kad galėtų apsvarstyti siūlymą panaikinti ekonominius ir politinius apribojimus, paskelbtas šaliai 2006 m., pareiškė Vokietijos užsienio reikalų ministras Frank-Walter Steinmeier. Jo nuomone, ES siūlomas naujas projektas – Rytų partnerystė – atveria naujas galimybes Baltarusijai.

RUSIJA

MASKVA

Rusija, peržiūrėdama 2009 m. biudžetą, sumažins karines išlaidas 15 proc., tačiau neapribos valstybinio gynybos užsakymo pirkimų. Apie išlaidų mažinimą pranešė uždaramame Valstybės Dūmos posėdyje šalies gynybos ministras Anatolij Serdiukov. Rusija padidino karines išlaidas daugiau kaip trečdaliu po karo su Gruzija 2008 m. rugpjūtį. Rusija nuo 2000 iki 2007 m. padvigubino ginklų eksportą. 2007 m. buvo eksportuota ginklų už 7 mlrd. dolerių. Skelbiama, kad Rusija yra antra pagal dydį konvencinės ginkluotės eksportuotoja po JAV. Maskva ginkluotę eksportuoja į 80 valstybių.

* * *

Viena Rusijos neonacių grupuotė išsiuntinėjo „mirties sąrašą“, į kurį įtraukti šiemet planuojamų nužudyti garsių žmogaus teisių aktyvistų ir

žurnalistų vardai, pranešė viena iš ši sąrašą gavusių aktyvistų. Maskvoje įsikūrusios žmogaus teisių organizacijos „SOVA Centre“ direktorė Galina Koževnikova sakė naujienų agentūrai AFP gavusi elektroninį laišką su ilgu ketinamų nužudyti mokslininkų, aktyvistų ir žurnalistų sąrašu. Rusijos ultranacionalistai, kuriuos erzina žmogaus teisių darbuotojų pastangos apginti etnines mažumas, dažnai grasina aktyvistams savo tinklalapiuose.

AZIJA

DŽAKARTA

Rytų Indonezijoje ketvirtadienį per stiprų žemės drebėjimą buvo apgadinta dešimtys pastatų, o išgąščio apimti ir galimo viesulo išsigandę gyventojai puolė bėgti į aukštumas. Pareigūnai pranešė, kad mažiausiai 17 žmonių buvo sužeisti. Vienoje ligoninėje įgriuvo koridorius, kitur per drebėjimą nugriuvo bažnyčios bokštas, suskilinėjo daugiau kaip 30 namų.

ISLAMABADAS

Mumbajaus atakos, per kurias lapkričio mėnesį žuvo 165 žmonės, iš dalies buvo suplanuotos Pakistane, pirmą kartą pripažino aukštas pakistaniečių pareigūnas. Pasak Vidaus reikalų ministerijos vadovo, Pakistanas pateikė „pirmą informacinį pranešimą“ policijai ir po tyrimo, atlikto remiantis Indijos pateikta informacija, dėl tų išpuolių buvo suimti 6 žmonės. Indija dėl įvykių Mumbajuje kaltina uždraustą Pakistano kovotojų grupuotę „Lashkar-e-Taiba“.

JAV

WASHINGTON, DC

JAV komercinis ryšių palydovas „Iridium“ ir senas Rusijos palydovas susidūrė šimtų kilometrų aukštyje virš Žemės, ir dėl šio įvykio gali būti sutrikdytas ryšių paslaugų teikimas, pranešė palydovą eksploatavusi įmonė. Nurodoma, kad šis susidūrimas buvo pirmas rimtas tokio pobūdžio įvykis kosmose. Pranešama, kad JAV Nacionalinė aeronautikos ir kosmoso administracija (NASA) seka šimtus po susidūrimo pasklidusių nuolaužų. NASA nurodė, kad orbitoje skriejančiai Tarptautinei kosminei stocijai (TKS) gresia „padidėjęs“, tačiau vis tiek labai mažas susidūrimo pavojus.

ATLANTIC
Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Air Freight

Auto Export

Small Packages

Trucking

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

8801 78th Ave **Bridgeview**, IL 60455 **Tel. 1 708-599-9680**
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

KREPŠINIS

Kamuolį meta Žydrūnas Ilgauskas.

Jono Grigaičio nuotr.

Ž. Ilgauskas sugrįžo į pirmąjį penketuką

Vasario 1 d. Auburn Hills, MI įvyko krepšinio rungtynės – „Palace” stadione susitiko Detroit „Pistons” su Cleveland „Cavaliers”. Rungtynių metu Cleveland komanda lengvai nugalėjo Detroit krepšininkus rezultatu 90:80.

Cleveland komandoje jau 11-tus metus žaidžia lietuvis Žydrūnas Ilgauskas, kuris po mėnesį trukusios traumos vėl sugrįžo žaisti į pirmąjį penketą. Per 34 min. ir 24 sekundes jis pelnė 13 taškų.

Rungtynes stebėjo 22,675 žiūrovų, jos buvo transliuojamos visai Amerikai per ABC televizijos laidą. Po rungtynių Detroit „Pistons” TV ir radijo pranešėjas George Blaha

pakalbino keletą krepšininkų. „Lietuviškų melodijų” radijo valandėlės vedėjas įrašė tą pasikalbėjimą. Blaha kalbinamas Žydrūnas sakė, jog jo komandos „tikslas yra išlošti čempionų žiedus šį sezoną”. Jo nuomone, šių metų komanda yra vieninga, gerai sugyvena. „Cleveland komanda yra geriausia per visą mano laikotarpį čia”, – teigė lietuvis.

Rungtynes fotografavo „Draugo” sporto korespondentas Jonas Grigaitis.

Vasario 22 d. 8 val. v. Cleveland laiku „FSN Cable” televizija transliuos rungtynes tarp Detroit ir Cleveland iš Cleveland „Quicken Arena”.
Algio Zaparacko info

„DRAUGAS” — vienintelis lietuviškas dienraštis už Lietuvos ribų. Vienintelis lietuviškas laikraštis, kuris kasdien pasiekia JAV lietuvių visuomenę.

www.draugas.org

J. Štreimikytė kaip vynas – kuo vyresnė, tuo jos žaidimas geresnis

EDVARDAS ŠULAITIS

Taip apie Vilniaus „TEO” komandos žaidėją, žaidžiančią Eurolygoje, Lietuvos krepšinio rinktinės ilgametę narę ir buvusią Amerikos WNBA krepšininkę Jurgitą Štreimikytę-Virbickienę atsiliepė Eurolygos čempionės – Maskvos srities „Spartako” komandos treneris vengras Laszlo Ratgeber.

Ypač J. Štreimikytė visus nustebino, kai antrajame Eurolygos ture namuose 72:64 „TEO” nugalėjo šią stipriausią Europos moterų krepšinio komandą, kuri dvejus metus iš eilės tapo Eurolygos čempione. Jurgita prie komandos pergalės prisidėjo 17 taškų ir 7 atkovotais kamuoliais.

Tačiau šiemet Vilniaus „TEO” ekipa su J. Štreimikyte baigė kovas aštuntfinalyje, kur abu kartus pralaimėjo kitam Rusijos superklubui – Jekaterinburgo „UMMC”.

Jurgita, kuri su vyru, buvusiu bėgiku Dainiumi Virbicku, augina sūnelį Tomą ir gegužės 14 d. švęs savo 35-ąjį gimtadienį, yra viena vyriausių krepšininkių Eurolygoje. Šį sezoną lygoje rungtyniavo tik dvi už vieną ryškiausių visų laikų lietuvių

krepšininkių Štreimikytę-Virbickienę vyresnės žaidėjos. Tačiau jas Jurgita savo rezultatyvumu gerokai lenkė. Moteris apie pasirodymą šių metų Eurolygoje užsiminė gana kukliai ir šmaikštavo: „Buvo geresnių rungtynių, buvo ir prastesnių, bet mano amžiuje viskas atleidžiama.”

Tačiau iš tikrųjų Jurgita yra antroji pagal rezultatyvumą Vilniaus „TEO” komandoje, šį sezoną per Eurolygos rungtynes vidutiniškai pelniusi 10,5 taško.

Jekaterinburgo „UMMC” komandos treneris Gundars Vētra negailėjo gerų žodžių J. Štreimikytei, sakydamas, jog „ji abejose rungtynėse mums kėlė daug problemų. Tai nuostabi žaidėja. Protinga, techniška – ją galima tik girti”.

Krepšininkė jau kartą buvo pasitraukusi iš didžiojo krepšinio, tačiau po metų vėl sugrįžo. Paklausta apie pasitraukimą į klausimą neatsakė, tik šyptelėjusi tarė: „Ir vėl tas pats klausimas. Nežinau.”

Tikėtina, jog J. Štreimikytė dar matysime aikštėlėje ir kitą sezoną, nes ji, atrodo, viso parako dar nėra iššaudžiusi!

Jurgita Štreimikytė-Virbickienė yra viena vyriausių krepšininkių Europoje.

IŠNUOMOJA

Nebrangiai išnuomojamas gražus 4 kamb. butas su baldais. Kedzie ir 66 pl. Naujesniame name.
Tel. 708-656-6599

Namams Paskolos, Apdraudos Sąskaitos

**MUTUAL FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO**

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
(773) 847-7747

Stephen M. Oksas, *President*

Patarnaujam Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 100 Metų.

PINKLĖS

Romanas

Vytautas Čepliauskas

Nr. 40

Kurį laiką gaubė nejauki tylą. Paskiau šeimininkas nustūmęs skausmą pakvietė Augustiną apžiūrėti sodą.

- O bičių neturit?
- Neturim. Žadėjom su žmona nusipirkti kokią avilį, ale vis neprisi-ruošiam.

Kai Augustinas užsiminė, ko jis atvažiavo, šeimininkas vos rankom nesuplojo iš džiaugsmo.

- Tik statykit, dėl Dievo meilės, vaikų mes neturim, tai vis linksmiau bus gyventi, kai bitutės aplinkui dūz-gia.

Tame rojaus kampelyje ir rado prieglobstį Labučių aviliai ir po poros metų sodas užė nuo bičių. *Bitėms reikia ne tik gražios aplinkos, bet ir žmogaus šilumos. Be meilės ir me-dus kartus*, – prisiminė senelio žo-džius Augustinas ir liko patenkintas, kad jam pavyko tai įgyvendinti. Se-nukai, gyvenantys neišsipildžiusių lūkesčių svajonėms, džiaugėsi nau-jomis gyventojomis, vadino jas Dievo kibirkštėlėmis, o bičių dūzgesys tylo-jė skėstančioje sodyboje jiems atrodė it gyva muzika. Jeigu kokia bitelė ir įgeldavo, tai nesukeldavo pykčio, tik gailestį. Koks didvyriškumas! Aukoja save, kad apgintų namus, o gal kad mes būtume atidesni joms, dirban-čioms tokį varginantį darbą. Visada smalsiai, su virpesiu širdyje stebėda-vo tas mažas darbštuoles siaučiančias pievoje. Visko matę stogo gaideliai linksmai kraipydami uodegas dažnai stebėjo po sodą vaikštinėjančius šei-mininkus. Tarp kuplių, plačiai išsike-rojusį vaismedžių ir siūbuojančių prie namo liepų jie atrodė tarsi nykš-tukai iš Haufo pasakos.

- Kodėl, dėde, jas vadinate Dievo kibirkštėlėmis, jos juk nedegina? – kartą paklausė Laimutis.

- Matai, sūneli, – neslėpdamas šypsniu paaiškino senukas, – jos tarsi kibirkštėlės skraido, dirba ir tuoj pat užgęsta, ką reiškia tik keli mėnesiai gyvenimo.

Matyt, dėl senukų nuoširdumo, jų meilė gamtai, gėlei, žmogui ir Die-vo kibirkštėlėms medaus visada bū-davo pilni aviliai.

Tūkstantis devyni šimtai septy-niasdešimt penktųjų vasara. Javų laukai, guobos, žagrenių krūmai, pu-šynėliai – visa tai ne atspindėjo švie-są, bet spinduliavo, net miškas atrodė linksmas. Gardžiai kvėpėjo žydinčios liepos, baltieji dobiliukai, pievos mar-guliavo įvairiaspalvėmis peteliškė-mis, įkyriai čirškė žiogai, o bitės rinko medų ir prinešė kaip niekada daug, todėl jau rugpjūčio pradžioje Labučiai ėmė kopinėti. Aprūpinę juo šeimininkus, jie susikrovė kaip akis sklidinus korius į mašiną, grįžo į na-mus, parsivedė iš darželio Laimutį ir ėmėsi varginamo darbo – sukti medų. Sūnus kurį laiką smaližiavo. Jis valgė medaus su duona, su agurku, o kai tėvai pradėjo sukti, jam pasidarė neį-domu, ir jis, eidamas prie laukųjų durų, šuktelėjo:

- Mama, aš einu į lauką!
- Tik toli nelakstyk ir neik į gatvę! – ispėjo Vincenta, bet Laimutis jau negirdėjo sudrausminimo žodžių, išmovė pro duris žvaliai nusiteikęs, rankas ištiesęs, lyg laikytų automo-bilio vairą, burgzdamas, apvažiuoda-

mas obelaites, kriaušes, serbentų ir agrastų krūmus, lakstė po sodo pievą kaip tikras vairuotojas. Kai jau sodas pasidarė per ankštas, jis išlėkė pro vartus...

Alytnamių palei ežerą vis dau-gėjo ir daugėjo. Kiekviena sodybėlė buvo aptverta gyvatvore ar metaline tvorele, o vakare, kai languose plyks-teldavo šviesa, tai atrodė, tarsi par-virtęs ant šono daugiaaukštis. Jau išlyginti privažiavimo keliai, baigia-ma rengti telefono linija.

Buvo gerokai po pietų, kai du telefonininkai demžė gatve Labučių sodybos link. „Žinai ką, – tarė vienas, – tu pabaik tvarkyti movas, ten tiek to darbo, porą varžtų prisukti, o aš per tą laiką sulakstysiu į parduotuvę. Galvą maudžia iš po vakar, ir gerklė kaip žvyruobė, reikia buliaus krau-jo. Ką tu į tai?“ – „Nu *davai*, kiek iš manęs?“ – „*Trajeko* užteks“. Jis su-gniaužė pinigus į saują ir pasuko atgal, o kitas vyriškis nukėblino prie šulinio, esančio greta Labučių sodo tvoros. Laužtuvu pakėlė dangtį, lep-telėjo rusišką keiksmazodį, kai vos neužsivertė ant kojos, žvilgtterėjo į blizgančias gilumoje movas, pasiėmė reikiamus instrumentus ir neskubė-damas nusileido į dugną. Jis žinojo, ką reikia daryti. Pasišvietęs prožekto-riumi patikrino telefono laidų jung-tis, uždėjo movą ir neskubėdamas ėmė sukti veržles. Paskutinė veržlė jam išslydo iš pirštų ir nukrito. Nie-kaip negalėjo surasti, negelbėjo nei *matį matį*, nei *jop jop*, dingo kaip į vandenį. Kitos neturėjo, ir sušilęs ieš-kojo po šulinio dugną iš naujo ap-šviesdamas visas kerteles. Pagaliau... Baigė darbą, lengviau atsipūtė, atsi-tiesė ir... Švilptelėjimas. Jis iškišo galvą, pamatęs, kad draugas moja ažuolų link, šuktelėjo „Tuojau!“, išlipo iš šulinio, numetė ant žemės įrankius, ir nuskubėjo prie girios ga-liūnų.

- Tu šulinį uždarei?
- Ne, kas ten velnis lįs.

Jie visą pusvalandį pasišnekėda-mi gurkšnojo velnio lašus, retkarčiais užmesdami akį į šulinį, kad kas už-sižioplinės neįgarmėtų.

Laimutis, „nusitvėręs“ mašinos vairą, valiūkiškai burgzdamas, pa-mėgdžiodamas tėčio *Volgą*, žaliuo-jančia šalia kelio veja visu greičiu lėkė žemyn. Ir tuo metu, kai vyrai, iškliukinę buliaus kraują, pastatė tuščią butelį prie galingo ažuolo lie-mens ir sukryžiuvo čiurkšles, Lai-mutis kiek įkabindamas artėjo prie šulinio ryklės. Būtų peršokęs, būtų lyg zuikis nustraksėjęs, jeigu ne me-džio šaka; kojytės susipynė, ir jis nerte nėrė į šulinį.

Grabaliodami kelnų spruduklį, prunkšdami iš juoko, vyrai grįžo prie šulinio, užvertė dangtį, susirinko įrankius ir pamažėle nukėblino.

- Geras medus, tamsus kaip vyš-nių sakai. Medum kvėpia, – tarė Augustinas, – va! kaip koriai pritvin-kę – kiek čia truko, ir kibiras pilnas. Akies krašteliu stebėjo žmoną, bet ji tylėjo.

- O vaikas? Kur Laimutis? – pir-moji susirūpino Vincenta.

- Turbūt po sodą duodasi, – ne-noriai burbtelėjo Augustinas.

Bus daugiau.

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ANDREW J. ENGEL, MD
ANDREW J. YU, MD
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
Lake Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

LIUSTRACIJOS PROCESAS: LIETUVA AKLAVIETĖJE

Atkelta iš 5 psl. LR Seime, jais galima labai lengvai manipuluoti,” — įsitikinęs plk. Damulis.

Iš dešimtkart tiek prisipažino vos 1,500

Buvusio VSD Kontržvalgybos valdybos viršininko teigimu, žmonių, kurie pasinaudojo liustracijos proce-su ir prisipažino esą KGB darbuoto-jai, yra apie pusantro tūkstančio, o buvusių KGB rezervo karininkų buvo turbūt 10 kartų daugiau. „Aišku, — sakė pulkininkas, — prisipažino tur-būt tie, kurie jautė kažkokią širdgėlą ar akmenį ant širdies ir tie, kurie didelės žalos Lietuvai nepadarė. Ne-prisipažino tie, kurie dirbo KGB iš gyvenimiško pasirinkimo; neprisi-pažino tie, nuo kurių galbūt daug kas nukentėjo, dėl kurių žmonės buvo ištremti į Sibirą, dėl kurių žmonės žuvo.” Būtent apie tokius žmones medžiagos VSD archyvuose vis dar yra nemažai.

Šiuo metu svarstoma, kaip pra-dėtą liustracijos procesą užbaigti, nes yra daug žmonių, kurie nepasinaudo-

jo liustracijos įstatymu ir neprisipaži-no buvę KGB darbuotojai. Svarstoma galimybė prisipažinimo laiką pra-tęsti. Plk. Damulio nuomone, tai bū-tų neteisinga ne tik tų žmonių atžvil-giu, kurie jau atėjo ir prisipažino, bet ir tų, kurie savo laiku įstatymo ne-įvykdė, nors apie jį žinojo. „Mano nuomone, teisingiausias kelias būtų pasekti kitų valstybių pavyzdžiu ir visą esančią medžiagą KGB archyve paviešinti. Tada baigtųsi manipu-liacijos, tais žmonėmis negalėtų nau-dotis kaip daiktais, negalėtų jų šan-tažuoti”, — sakė buvęs VSD darbuo-tojas.

Tokia susiklosčiusia padėtimi Lietuvoje gali pasinaudoti kitos vals-tybės ir ta pati Rusija, kuri tokiais dalykais kaip KGB archyvais naudo-jasi ir dabar. Juk iš Lietuvos į Rusiją yra išvežta daugiau kaip 70 proc. archyvų.

Tad kova Lietuvoje už laisvę tę-siasi, nes, plk. Damulio nuomone, ir VSD, ir kitur yra pareigūnų, kurie atstovauja kažkieno kito interesams, bet negina valstybės interesų.

Pasaulio išminties trupiniai

Dievo dvasia yra tai, kas suteikia moralės dėsniui skatinančią jėgą, taigi vidinį moralinį gyvenimą, kuris pagal gamtos dėsnius yra visiškai negalimas. Visas esantis mumyse moralinis gėris yra Dievo dvasios poveikis.

Tie, kurie kūrybos tikslą skiria Dievo garbei, tikriausiai pasirinko geriau-sią išraišką. Niekas nepagerbia Dievo labiau negu tai, kas pasaulyje yra bran-giausia: dėmesys Jo įsakymams, šventos pareigos laikymasis, kuri mums įpa-reigoja Jo įstatymą.

Imanuelis Kantas. „Tavo gyvenimo prasmė”

* * *

Nusilpsta žmogus, tampa silpnesnis už vandenį; sustiprėja – tvirtesnis už akmenį.

* * *

Meilė lengviau pakelia nebuvimą arba mirtį, negu abejonę ar išdavystę.

A. Morua

Meilė – tai kortų lošimas, kuriame visi apgaudinėja: vyrai – kad išloštų, moterys – kad nepraloštų.

A. Hitchcock

Meilė prasideda dideliais jausmais, o baigiasi smulkiais barniais.

A. Morua

E. Hemingway

Meilė yra aukščiausias egzistavimo tikslas.

* * *

Ideali meilė būna tik meilė laiškais.

G. B. Shaw

Klaipėdos sovietizacija (4)

PETRAS PETRUTIS

Tenka pripažinti, kad dr. Alberto Juškos spaudoje („Naujasis Židinys-Aidai“) išryškinti Klaipėdos miesto archyve saugojami dokumentai yra viena reikšmingiausia Lietuvos sovietizacijos dalis. Žinia, kas įvyko Klaipėdoje, daugeliu atvejų prilygsta ir kitos (nebūtinai Lietuvos) vietovėse pasitaikiusiems sovietinio lygio „deimančiukams“.

Anot dr. A. Juškos, vokiečių belaisviams teko atlikti ir subtilesnių darbų. Kaip antai: „1945 m. rudenį pradėjusiai veikti Klaipėdos muzikos mokyklai trūko pedagogų, muzikų. Paaiškėjo, kad tarp karo belaisvių pavarde Hayden (ar Haydn, o rusiškai – Gaiden?), yra puikus smuikininkas. Patikrinus ir nustačius, jog tai tiesa, komendantas sutiko išleisti jį šio meno mokytį būsimuosius smuikininkus. Pedagoginį darbą Hayden-Gaiden dirbo nepaprastai, greitai pramoko lietuviškai, tad imtas vadinti sulietuvinta pavarde – Gaidenas. Vėlesniais metais jis net surengė keletą uždarų koncertų. Klaipėdoje užsibuvęs ilgėliau, į namus išvyko gal tik 1952 m., kai kiti jo likimo draugai lagerį jau senokai buvo palikę. Gerų darbų belaisviai buvo atlikę ne tik Klaipėdoje. Kitas tokios paskirties lagerio, įkurdinto Šilutėje, belaisvis kino mechanikas sumontavo vietinio kino teatro aparatūrą, po to pats ilgokai šilutiškiams demonstravo sovietinius kino filmus.“

Kaip praėjusią savaitę buvo rašyta, Klaipėdos miestas nuo griuvėsių buvo tikrai išvalytas. 1947 m. liepos 7 d. Vykdomasis komitetas išklausė asmenis, atsakingus už visuotinės talkas miestui tvarkyti. Paaiškėjo, jog nurodytas valandų skaičius tokiems darbams atlikti visiškai sužlugdytas. Klaipėdiečiai privalejo triūsti 20, 30 valandų, o dirbo vos 533. Žinodami tuometinę tvarką – atliktus darbus ataskaitose bent dvigubai padidinti, galima manyti, jog realiai talkininkai

plytas bus parankioję gal kokia 200 valandų. Taigi imtasi priemonių padėčiai taisyti. Milicijos skyrius įpareigotas talkų metu nuo 5 val. p. p. skirti po 10 milicininkų „tvarkai palaikyti“. Kelioms organizacijoms liepta skirti sunkvežimių plytoms, sąslavoms gabenti. Imtasi ir agitacinių veiksmų. „Sovietskaja Klaipėda“ redakcija buvo įpareigota įsteigti Garbės lentą. Į ją reikėjo įrašyti žmones, talkose išdirbusius po 50 valandų. Prekybos skyriui liepta 165 gerėlesniems talkininkams išduoti maisto ir pramoninėms prekėms nusipirkti. Ar šios priemonės padėtį pakeitė, tvirtinti nesiryžtame, vėlesniuose VK nutarimuose apie tai nekalbama.

„1945 m. pradžioje okupuota Klaipėda per trumpiausią laiką tapo vienu labiausiai militarizuotų miestų. Strategiškai svarbiam neužsąlančiam uostui saugoti buvo atsiųstas visas 32-asis šaulių pulkas, vadovaujamas papulkininko Piatakovo. Pulko padaliniai buvo išdėstyti visoje Vakarų Lietuvoje – Kretingoje (įgulos vadas mjr. Saburovas), Priekulėje (lt. Smetaninas), Rietave (lt. Orstroginas), Plungėje (kpt. Igoninas), Seidoje (kpt. Satochinas), Skuode (kpt. Perapezovas), Varniuose (vyr. lt. Bolotinas), Telšiuose (plk. Ruckinas). Kad saugota budriai, rodo faktai.“

„Klaipėdiškių pamėgta poilsio zona Nerija buvo paskelbta uždara teritorija. Uždaras tapo ir visas Baltijos pajūris. Nustatytu intervalu šią teritoriją šukuodavo kariškių patruliai, vedini šunimis. Aplinka dar stebėta ir iš pasieniečių aukštųjų bokstelių. Visa tai keitė vietos žmonių kasdieninį gyvenimą. Nutrūko anksčiau miestiečiams įprasto kelto reisai Smiltynėn, ten nukakti reikėjo ieškoti valtys, žinoma, prieš tai gavus specialų kariškių leidimą. Maudytis buvo leista tik kelių šimtų metrų ilgio teritorijoje Melnragėje bei Giruliuose. Tačiau ir čia pasirodyti buvo galima tik šviesiu paros metu: vakarop pasieniečiai paplūdimyje išakėdavo

Sovietinė Klaipėda.

Mariaus Baranausko nuotr.

platoką juostą – ji turėjo parodyti krantan išlipusių diversantų pėdsakus. Sutemus papildomai dar išsižieb-davo galingi prožektoriai, jų šviesos liežuviai bauginami slankiodavo visu pajūriu. Tiesą sakant, visos šios priemonės buvo skirtos ne tik išibrovėliams gaudyti, kiek užkirsti kelią bėgimui iš sovietų Lietuvos. Galima tvirtinti, jog ‘geležinė uždanga’ Klaipėdoje buvo nuleista jau 1945 m.“

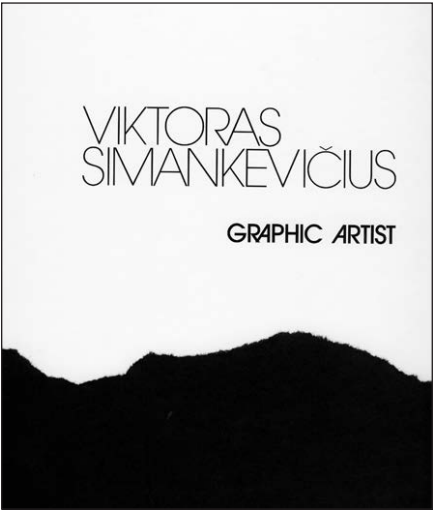
„Kariškiai norėjo viską kontroliuoti. Patogiai įsikūrę kaizerinės Vokietijos laikų kareivinėse, jie savavališkai dar užėmė buvusios Balasto aikštės pradinės mokyklos namą, keletą kitų, kaimynystėje buvusių stambesnių statinių, rekvizavo buvusios Louisės gimnazijos patalpas. Teko jiems ir daugelis kitų gyvenamųjų namų, paverstų sandėliais, įvai-

raus turto saugyklomis. Pastebėsime, jog ir vėlesniais metais kone kiekviename VK posėdyje svarstyti kariškių reikalavimai priskirti naujų valdų. Atseikėjama būdavo gausiai... Pavyzdžiui, kariškiai užėmė buvusius Šaulių namus (tie virto Karininkų namais). Kariškiams dar prireikė teritorijos tankodromui įkurdinti (Kairiuose), miško ploto ties II Melnrage šaudyklai įrengti, patogių vietų ginklų sandėliams statyti pietinėje miesto dalyje. Tačiau viską viršijo SSRS karinio laivyno pakrančių apsaugos dalinys – tas savavališkai užgrobė uostamiesčio Naftos bazę. Negalima pamiršti, jog 1946–1947 m. kariškiai iššaudė kone visus Nerijos briedžius. Liūdna skaityti archyve saugojamus popierius: kokia bejėgė buvo civilinė valdžia“.

Bus daugiau

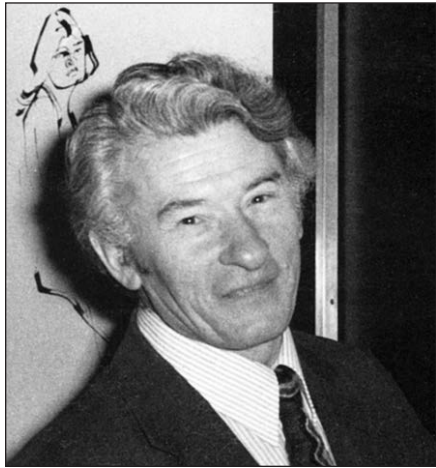
GYVENIMO ĮSPAUDAI

Knygą „Viktoras Simankevičius. Graphic Artist“ pasitinkant

LAIMA APANAVIČIENĖ

Gyvendami JAV mes nedaug žinome apie dailininkus, gyvenančius ir kuriančius tolimojoje Australijoje. Tad nudžiugome, kai „Draugo“ knygynėlį pasiekė puikus albumas „Viktoras Simankevičius. Graphic Artist“. Leidėja – dailininko žmona Danutė Simankevičienė, techninis redaktorius – Mindaugas Simankevičius. Knyga spausdinta Melbourne, Australijoje, 2008 m.

Viktoras Simankevičius

Vyresnieji mūsų skaitytojai, besidomintys menu, apie šį grafiką žino daugiau, kai kurie jį dar prisimena ir kaip bendramokslį garsiojoje Freiburg (Vokietija) meno ir amatų mokykloje, tačiau jaunesniajai kartai šis vardas tikrai nežinomas. Tad smalsu sužinoti, ką ir kaip kūrė tas iš pirmųjų knygos puslapių žvelgiantis besišypsantis vyriškis.

V. Simankevičius (1921 02 27 – 2006 06 29) – dailininkas apdovano-tas Dievo. Dailės studijas pradėjęs

dar Vilniuje, mokslus tęsė Vokietijoje. Ir nors Muenchen meno akademijoje studijuoti pasirinko tapybą, tačiau jį labiau domino Vakarų Europos grafikų darbai. Sutapimas – Freiburg taikomosios dailės mokykloje dirba jo mokytojas dar iš Vilniaus laikų – Tellesforas Valius. V. Simankevičius ima studijuoti T. Valiaus grafikos klasėje.

Prasidėjus emigracijai iš Vokietijos, dailininkas pasirinko Australiją, kur pragyveno visą likusį savo gyvenimą. Dirbdamas reklaminėse agentūrose jis niekada neužmiršo savo tikrojo pašaukimo – būti dailininku, kūrėju. Iš visų jo darbų reikėtų išskirti iliustracijas knygoms, kurių jis iliustravo per dvidešimt. Nelabai esu susipažinusi su visa dailininko kūryba ir knygų iliustracijomis, bet mano matyta A. Mackaus knygų leidimo fondo Čikagoje 1985 metais išleista A. Veščiūnaitės lyrikos knyga „Aidinčios upės“ iliustruota tikrai puikiai.

Be iliustracijų V. Simankevičius piešė aktus, spaudė monotipijas, liejo tušu bei bandė kitas technikas. Pavartę knygą sužinosime, kad jam nesvetimi buvo ir bandymai skulptūroje. Tai daugiausia nedidelių išmatavimų

metalo dirbiniai.

Kaip knygoje rašo leidėja: „Viktoro Simankevičiaus darbuose nerasis globalinio nerimo nei tautinės nostalgijos. Apskritai jis vengė skaudžių ir tragiškų siužetų. Jis savo kūryboje su užuojauta ir prielankumu vaizdavo žmogaus veide ir psichologijoje paliktus gyvenimo įspaudus.

Nukelta į 11 psl.

Ex Libris A&G Karazijų. Viktoras Simankevičius.

Įvairenybės

Populiariausi leidiniai Londono parodoje – Vilniaus ir Kauno žemėlapiai

Praėjusią savaitę Londone įvyko didžiausia Jungtinėje Karalystėje turizmo paroda „Destinations 2009: The Holiday and Travel Show“. Lietuvą jau trečius metus iš eilės šiame renginyje pristatė Lietuvos turizmo informacijos centras (TIC) Londone.

„Labiausiai džiugino tai, kad dauguma mūsų stendo lankytojų atėjo jau žinodami, kad Vilnius šiais metais tapo Europos kultūros sostine. Populiariausia literatūra stende buvo Vilniaus ir Kauno žemėlapiai, informacija apie Lietuvos apgyvendinimo įmones bei šių metų renginius“, – teigia Lietuvos TIC Londone

direktorė Augusta Jaudegytė.

Kasmet šioje parodoje daugiau nei 200 šalių pristato turizmo produktus ir galimybes D. Britanijos gyventojams ir svečiams. Jau penkioliktus metus rengiamą parodą, vykusią keturias dienas, aplankė apie 40,000 lankytojų.

D. Britanijos gyventojai yra vieni iš daugiausia keliaujančių Europos gyventojų, per metus kelionėms išleidžiantys apie 35 mlrd. svarų. Kasmet Lietuvą aplanko apie 40 tūkst. britų. D. Britanija yra viena iš prioritetinių Lietuvos rinkų.

Balsas.lt

Italai domisi kultūros sostine Vilniumi

Lietuvoje š. m. vasario mėn. 4–8 d. lankėsi Italijos nacionalinės televizijos „Rai Sat“ grupė, kuri rengia reportažą prestižinei „Gambero Rosso“ programai. „Rai Sat“ televizija filmuos Vilniaus senamiestį, Trakus, lankysis KGB muziejuje, domėjosi „Vilniaus – Europos kultūros sostinės“ programa. Žurnalistai susitiko su tautodailininkais, aplankė gintaro galerijas. Reportaže, skirtame Italijos žiūrovams, bus pristatyta Lietuvos kultūra, tradicijos ir, žinoma, lietuviškos virtuvės ypatumai.

Tai jau antra šiais metais Italijos TV grupė, rengianti reportažus apie mūsų šalį. Naujųjų metų išvakarėse atvykę „Ciak TV“ žurnalistai parengė reportažą iš „Vilniaus – Europos kultūros sostinės“ atidarymo, kurį didžiulei Italijos auditorijai transliavo „Free Chanel Sky“, „Blu Sky“ ka-

nalai.

„Pastaruoju metu Lietuvos vardas vis dažniau skamba Italijos žiniasklaidoje, – sako Lietuvos TIC Romoje direktorė Kristina Šarkytė. – Neseniai Lietuvos TIC paskelbtas pranešimas „Vilnius – knygos sostinė“ susilaukė Italijos spaudos susidomėjimo ir buvo paskelbtas 19 Italijos interneto portalų.“

Pasak K. Šarkytės, Italijoje didelio atgarsio susilaukė ir prestižiniame turizmo leidinyje „Conde Nast Traveller“ paskelbtas 2009 metų svarbiausių turizmo krypčių „Top 20“. Šiame svarbiame sąrašė Lietuva (Vilnius) užima 18 vietą. Pirmoji vieta skirta Amsterdamui, toliau – Botsvana, Čikaga, Čilė ir kt. Sąrašė nėra nei kitų Baltijos šalių, nei kitos šių metų Europos kultūros sostinės – Linz miesto.

Tourism.lt, balsas.lt

Dėl lėšų stygiaus atidėta paminklo J. Zauerveinui statyba Klaipėdoje

Paminklas Mažosios Lietuvos visuomenės veikėjui, poetui Jurgiui Zauerveinui Klaipėdoje bus pastatytas ne anksčiau kaip po dvejų metų.

Įamžinti žymaus lietuvių ir kitų tautų kultūros veikėjo atminimą pasiūliusi iniciatyvinė grupė sutarė, kad dėl sunkios ekonominės situacijos planus teks atidėti bent iki 2011 metų, pranešė Klaipėdos miesto savivaldybė. 2011 metais bus minimos J. Zauerveino 180-osios gimimo metinės.

Didžiąją dalį lėšų paminklui tikimasi gauti iš rėmėjų. Prsidėti ketina ir miesto savivaldybė. Tačiau šiemet dėl būtinybės taupyti lėšas, skirtos kultūros projektams, perskirstytos ir atsisakyta ne pačių skubiausių projektų. Tikimasi, kad klaipėdiečio menininko Gintauto Jonkaus sukurta skulptūrą pavyks atidengti 2011 metų sausio 15-ąją, J. Zauerveino gimimo dieną.

Iš Dubajaus viešbučio reikalaujama paleisti ryklį

Gamtosaugos aktyvistai reikalauja, kad iš prabangaus Dubajaus viešbučio akvariumo būtų paleistas čia laikomas bangininis ryklis, praneša „news.au“.

Gyvūnas laikomas atvirame akvariume drauge su 60,000 žuvų bei kitų jūrų gyvių. 4 metrų bangininis ryklis yra nykstanti rūšis. Jis nėra nuodingas. Gyvūnų gynėjų teigimu, tai, jog ryklis laikomas dirbtinėje aplinkoje, kur negali netgi pats mai-

tintis, gali turėti „lemtingų pasekmių“.

Tai – ne pirmas kartas, kai Dubajaus viešbučiai tampa gamtosauugininkų kritikos taikiniais. 2007-aisiais kilo skandalas, kada vieno iš viešbučių užsakymu Ramiajame vandenyne buvo gaudomi delfinai. Juos 30 valandų gabeno lėktuvu tik tam, jog dirbtinėje lagūnoje su šiais žinduoliais galėtų paplaukioti turistai.

Balsas.lt

A † A Dr. KAZIMIERAS RIMKUS

Mirė 2009 m. vasario 10 d., sulaukęs 95 metų amžiaus.

Nuliūdę liko: sūnus Aloyzas su žmona Debbie ir vaikais Jason ir Joshua; sūnus Linas su žmona Bernadeta ir vaikais Sigitu, Tadu ir Auste; giminės bei draugai Amerikoje, Kanadoje ir Lietuvoje.

Velionis buvo vyras a. a. Aldonos.

A. a. Kazimieras gimė 1913 m. Lietuvoje, buvo uolus ateitininkas nuo gimnazijos laikų. Studijuodamas Vytauto Didžiojo universitete, įstojo į ateitininų medikų korporaciją „Gaja“ ir 1949 m. su šeima emigravęs į Ameriką, liko aktyviu šios organizacijos nariu. Buvo vienas pagrindinių Ateitininų namų Lemonte pirkejų ir dosnus Ateitininų šalpos fondo rėmėjas.

Velionis bus pašarvotas sekmadienį, vasario 15 d. nuo 3 val. p. p. iki 8 val. vak. Brady Gill laidojimo namuose, 2929 West 87 Street, Evergreen Park, IL. Atsisveikinimas 7 val. vak.

Laidotuvių Mišios įvyks pirmadienį, vasario 16 d., 10 val. ryto Brady Gill laidojimo namuose, iš kur a. a. Kazimieras bus palydėtas į Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje 10:30 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios. Po šv. Mišių velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Kviečiame visus draugus, artimuosius ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Nuliūdusi šeima

Laidot. direkt. Donald M. Petkus 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad 2009 m. vasario 11 d. 10:15 val. ryto iškeliavo į Amžinybę

A † A STASYS ŽILEVIČIUS

Gimė Lietuvoje, Telšių apskrityje.

Gyveno Naperville, IL, anksčiau Palos Hills ir Čikagos Marquette Park apylinkėje.

Nuliūdę liko: sūnėnas Rimas Petrauskas su žmona Vida bei jų dukros Laura ir Victoria; sūnėnas Alfonsas Petrauskas su žmona Debbie; švogeris Bronius Petrauskas su žmona Irena ir jų vaikai Edis, Bruno ir Kazys.

Velionis buvo vyras a. a. Zuzanos Petrauskaitės.

A. a. Stasys bus pašarvotas sekmadienį, vasario 15 d. nuo 5 v. p. p. iki 8 val. vak. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (arti Derby Rd.), Lemont.

Laidotuvės įvyks pirmadienį, vasario 16 d. 9:30 val. ryto Petkus Lemont laidojimo namuose, iš kur velionis bus palydėtas į Pal. Jurgio Matulaičio misijos bažnyčią, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios. Po šv. Mišių a.a Stasys bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Vietoje gėlių prašome aukoti Pasaulio lietuvių centrui arba Lithuanian Mercy Lift labdaros organizacijai.

Kviečiame visus draugus, artimuosius ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Liūdintys artimieji

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

GYVENIMO ĮSPAUDAI

Atkelta iš 10 psl.

Nepaisant, kad tipiškų lietuviu dailininko spalvų Viktoras neturėjo, jis savo žmogiškąją esmę taip nusakydavo: ‘Nors gimiau Petrapilyje, bet esu tikras Vilniaus lietuvis.’ ”

Vartydami albumą meno mylėtojai galės susipažinti su įvairialype dailininko kūryba – karikatūromis, piešiniais tušu, kolažais, monotipijomis, linoraižiniais, exlibriais, skulptūromis. Tai gera dovana ne tik jį pažinojusiems, bet ir tiems, kurie domisi lietuvių išeiivių kūryba.

Knyga išleista anglų ir lietuvių kalbomis. Be dailininko kūrinių nuotraukų įdėta D. Simankevičienės rašy-

ta dailininko gyvenimo ir kūrybos apžvalga, pateiktas leidinyje esančių kūrinių sąrašas. Tenka tik apgailestauti, kad taip gražiai išleistame albume pasitaiko gramatinių lietuvių kalbos klaidų.

Albumą galima nusipirkti „Draugo“ knygynėlyje. Kaina — 35 dol. Knygą galima įsigyti paštu, pridedant 10,25 proc. mokestį, užsisakant IL valstijoje. Persiuntimo kaina – 5 dol. Persiunčiant daugiau knygų, už kiekvieną papildomai siunčiamą knygą – 2.5 dol. siuntimo mokestis. Prieš perkant prašome paskambinti administracijai tel. 773-585-9500.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆**Dienraštis „Draugas” 2009 metus skelbia „Šimtmečio metais”.** Pažymėdami „Draugo” šimtmetį leidėjai planuoja surengti ne vieną kultūrinį renginį. Pirmas renginys – kovo 22 d. Maria mokyklos auditorijoje vyksiantis koncertas. Šia proga „Draugas” ruošia reklaminių leidinių – Sveikinimo programą. Šis leidinys išliks istorijoje ateinančioms kartoms. „Draugo” leidėjai prašo kiekvieno lietuvių, prenumeratoriaus bei organizacijų vadovų atsiųsti sveikinimą su informacija apie savo veiklą. Prašoma auka už vieną puslapį – 200 dol., pusė psl. – 100 dol., „auksinis puslapis” – 500 dol. Savo auкас su tekstu siųsti: „Draugo” administracija, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629 iki kovo 5 d. Aukos nurašomos nuo federalinių mokesčių.

◆**Rašytojas ir poetas, ilgametis „Draugo”** Kutūrinio priedo redaktorius Kazys Bradūnas, daug metų gyvenęs Čikagoje, mirė Lietuvoje. Laidotuvės – šeštadienį, vasario 14 d. Vilniuje. Čikagos Ateitininkai sendraugiai kviečia visą lietuvių visuomenę į šv. Mišias šeštadienį, vasario 14 d. 9 val. r. pasimelsti už a. a. didžio poeto Kazio Bradūno vėlę Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje Pasaulio lietuvių centre, Lemonte.

◆**Sekmadienį, vasario 15 d., po 10:30 val. r. šv. Mišių Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje,** prieš einant į Vasario 16-osios minėjimą Maria gimnazijoje, bus galima papietauti parapijos salėje. Pietus užsisakyti galite paskambinę į parapijos raštinę tel. 773-776-4600. Pietų kaina – 10 dol.

◆**Vasario 16 d., pirmadienį, 1 val. p.p.** Pasaulio lietuvių centro konferencijų kambaryje įvyks Lietuvių Fondo spaudos konferencija. Kviečiame atvykti žiniasklaidos atstovus.

◆**Šių metų vasario 28 d. Lietuvos vardo tūkstantmečio minėjimo proga** Jaunimo centre organizuojamas labdaros vakaras-koncertas „Man reikia Jūsų”. Surinktos lėšos bus skirtos Jurbarko rajono Viešvilės vaikų globos namams. Dalyvauja tautinių šokių grupės „Suktinis” ir „Lietuvos Vyčiai”; liaudiškos muzikos kapela „Sodžius”, liaudies muzikos ansamblis „Gabija” bei solistė Genutė Bigenytė. Vaisės ruoš „Lithuanian Plaza” ir „Kunigaikščių užėiga”, gėrimus pateiks „Litusco”. Auka – 25 dol. Bilietus galite įsigyti „Lietuvėlėje”, „Seklyčioje”, „Lithuanian Plaza”. Tel. pasiteiravimui: 630-544-0940 arba 630-677-2082.

◆**Balzeko lietuvių kultūros muziejaus** (6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629) Genealogijos skyrius šeštadienį, vasario 28 d., 3 val. p. p. kviečia į paskaitą „Geneologiniai tyrinėjimai Newberry bibliotekoje”. Newberry bibliotekos (Čikaga, IL) Genealogijos skyriaus bibliotekininkas Jack Simpson pasakos apie bibliotekos fondus ir galimybes juose rasti žinių apie Čikagoje ar Illinois valstijos Cook apskrityje gyvenusius protėvius ar giminaičius. Taip pat bus supažindinama su naujomis internetinėmis svetainėmis, kuriose nemokamai galima ieškoti su geneologija susijusios informacijos. Daugiau informacijos teikia Karilė Vaitkutė tel.: 773-582-6500.

◆**Kviečiame dalyvauti kun. Valdo Aušros** vedamoje Biblijos skaitymo grupėje, kuri rinksis Ziono liuteronų parapijos patalpose (9000 S. Menard Ave., Oak Lawn, IL 60453). Užsiėmimai prasidės kovo 1 dieną 1 val. p. p. po lietuviškų pamaldų (jos prasideda 11:30 val. r.) ir vyks kiekvieną sekmadienį. Tel. pasiteiravimui: 708-422-1433.

◆**Čiurlionio galerija Jaunimo centre** kovo 6 d. 7:30 val. v. meno mylėtojus kviečia į Alvido Pakarklio (keramika) ir Marijos Strasevičiūtės (tapyba) parodos atidarymą.

◆**Lietuvių Fondo pilnateisiai nariai** yra kviečiami siūlyti LF Nominacijų komisijai kandidatus į LF direktorių tarybą ir Kontrolės komisiją iki 2009 m. kovo 1 d., pasiunčiant kandidato/ės vardą, pavardę, adresą, telefoną, trumpą biografiją ir trumpą paaiškinimą apie kandidato kvalifikaciją bei visuomeninę patirtį, ir raštišką kandidato sutikimą. Kandidatais gali būti tik pilnateisiai LF nariai. Siūlymus ir sutikimus paštu, faksu arba elektroniniu paštu siųsti: Lithuanian Foundation, LF Nominacijų komisija, 14911 127th Street, Lemont IL 60439. Faksas 630-257-1647. E-paštas: admin@lithfund.org

◆**Lietuvos Respublikos generalinis konsulas** Čikagoje maloniai visus mokyklinio amžiaus jaunuolius dalyvauti proginiame konkurse „Kaip aš garsinčiau Lietuvos vardą?”, kuriam reikia sukurti projektą bei jo aprašymą ir atsiųsti į generalinį konsulatą Čikagoje iki balandžio 27 d. Šeši nugalėtojai bus apdovanoti šaukais, vertingais laimėjimais. Daugiau informacijos apie šiuos renginius galima rasti Generalinio konsulato Čikagoje internetinėje svetainėje www.konsulatas.org,

IŠ ARTI IR TOLI...

◆**Tradicinės Gavėnios rekolekcijos** lietuviškam 14–18 metų jaunimui įvyks kovo 20–22 dienomis Dainavos stovykloje, Manchester, MI. Gavėnios susikaupimą ves jaunimo rekolekcijų dvasios tėvas Edis Putrimas. Registracija – iki š. m. kovo 15 d. (Registracijos formas galime atsiųsti el. paštu). Registracijos ir sveikatos (Health form) formas bei čekį (80 dol.) išrašytą „Religious Aid–Youth Ministry” vardu, siųsti Linai Bulytei, 4415 Oak Grove, Bloomfield Hills, MI 48302. Daugiau informacijos: tel.: 248-538-4025 arba el. paštu: Linusyte@comcast.net

◆**Vasario 16-osios minėjimas** New York vyks New York Apreiškimo parapijoje vasario 22 d., sekmadienį, tuoj po 10 val. r. šv. Mišių žemutinėje salėje, kur vaišinsimės užkandžiais ir kava, o vėliau Mt. Carmel parapijos salėje (keli blokai nuo Apreiškimo bažnyčios) vyks oficiali šventės dalis. Dėl papildomos informacijos kreipkitės į dr. Giedrę Kumpikaitę el. paštu amberwings@mac.com.

◆**St. Petersburg Lietuvių Dukterų draugijos** valdyba kovo 12 d. 4 val. p. p. Lietuvių klubo salėje rengia metinę vakarienę-koncertą. Programą atliks Michelle ir Rimas Karnavičiai.

Saulių Anužį kalbina „Lietuviškų melodijų” radijo valandėlės vedėjas Algis Zaporackas.
J. Urbono nuotr.

Pagrindinis Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo minėjimas vyks sekmadienį, vasario 15 d.

Pagrindinis kalbėtojas – kandidatas į JAV Respublikonų partijos pirmininkas **Saulius Anužis**.

Minėjime dalyvauja JAV Valstybės departamento Skandinavijos ir Baltijos kraštų skyriaus direktorius **Alan Meltzer**.

Meninę programą atliks pučiamųjų instrumentų orkestras „Gintaras”.

Minėjimas vyks Maria gimnazijos auditorijoje, Marquette Park, Čikagoje. Pradžia 1 val. p. p.

Visuomenė kviečiama dalyvauti.

Neringos stovykla pradeda naują sezoną

Prasidėjo registracija į stovyklą. Tinklalapyje www.neringa.org rasite reikalingą informaciją ir anketas šiai vasarai (LT šeimų ir „Meno8dienų” anketos dar neparuoštos). Primename, kad **užsiregistravus iki balandžio 1 d. vaikų stovykloms galioja nuolaidos**.

Kviečiame į darbą! Tinklalapyje neringa.org norintys vadovauti arba dirbti pagalbininkais gali rasti darbo paraiškas. Užpildytas paraiškas prašome atsiųsti **iki gegužės 1 d.** Dirbti vadovais/savanoriais priimami asmenys, sulaukę 18 metų, o savanoriai pagalbininkai nuo 17 metų. Norinčius dirbti virtuvėje prašome kreiptis el. paštu: vida@neringa.org.

Šeštadienį, kovo 21 d., 2 val. p. p. kviečiame į klasikinės muzikos koncertą Nekalto Prasidėjimo seserų sodyboje (600 Liberty Hwy., Putnam, CT 06260). Programą atliks smuikininkė Edita Orlintytė. Koncerto pelnas bus skirtas Neringos stovyklos veiklai paremti.

Dr. Kristina Mačiūnaitė ir Kerry Secrest **balandžio 24–26 dienomis** kviečia moteris į stovyklavietę dvasiniam atsinaujinimui. Daugiau informacijos ir registracijos anketą rekolekcijoms rasite tinklalapyje www.neringa.org.

Liepos 3–4 dienomis Neringos stovykloje vyks gegužinė, skirta Neringos stovyklos 40-mečiui pažymėti. Švęskime kartu – atvykite stovyklauti, dalyvaukite jubiliejinėje šventėje, siųskit Neringai maldas ir paramą. Daugiau informacijos ir registracijos anketą rasite tinklalapyje www.neringa.org. Neringos sukaktis bus švenčiama ir Putnam.

Birželio 5–7 dienomis Neringos stovyklavietėje organizuojama kasmetinė talka. Jūsų dalyvavimas būtų puiki dovana Neringai. Apie atvykimą prašome pranešti el. paštu vida@neringa.org.

Šių metų BALSSI vyks University of Wisconsin, Madison

Š. m. birželio 15 d.–rugpjūčio 7 d. Baltic Studies Summer Institute (BALSSI) rengiami kasmetiniai intensyvūs Baltijos šalių kalbų ir kultūros kursai bus dėstomi University of Wisconsin, Madison. BALSSI kursų programą kuruos šio universiteto Rusijos, Rytų Europos ir Centrinės Azijos centras (The Center for Russia, East Europe, and Central Asia – CREECA) ir Skandinavijos studijų departamentas (The Department of Scandinavian Studies). BALSSI vasaros kursų metu bus galima mokytis estų, latvių ir lietuvių kalbos, taip pat bus dėstomos paskaitos anglų kalba apie Baltijos šalių istoriją ir kultūrą. Intensyvius lietuvių kalbos kursus dėstys PLB Lituanistikos katedros University of Illinois at Chicago doktorantė Daiva Litvinskaitė. Daugiau

informacijos apie stipendijas, taip pat paraiškų formas galite rasite BALSSI internetiniame puslapyje: <http://www.creeca.wisc.edu/balssi/> (Paskutinė diena pateikti paraiškas stipendijai gauti – 2009 m. balandžio 13 d.)

BALSSI remia 12 JAV universitetų konsorciumas, taip pat dalį paramos skiria Association for the Advancement of Baltic Studies (AABS). Dėl išsamesnės informacijos apie 2009 metų vasarą rengiamus BALSSI kursus kreipkitės į Nancy Heingartner, BALSSI programų koordinatorę, el. paštu: balssi@creeca.wisc.edu arba tel.: 1-608-262-3379.

Prie BALSSI rengimo prisideda ir organizacija „Madison Vilnius Sister Cities” bei Madison lietuviškų šokių grupė „Žaibas”.